

Ukrainos sąjūdis

Lvovas. — AP žinių agentūra praneša, jog daugiau kaip 100,000 ukrainiečių dalyvavo surengtose demonstracijose praėjusį sekmadienį, reikalaujanti, kad Katalikų Bažnyčia būtų leista laisvai veikti ir sustabdytas katalikų persekiojimas.

Buvo atlaikytos šv. Mišios pirmą kartą lauke, Lvovo mieste. Kartu buvo paminėta 50 metų sukaktis, kai diktatorius Stalinas prisijungė vakarinę Ukrainos dalį iš Lenkijos. Ukrainiečiai veikėjai sako, kad dalyvavo šioje demonstracijoje 200,000 ukrainiečių. Temstant žmonės centriniame aikštėje prie Lvovo operos teatro užsėdė žvakės ir visa minia puvalandžio tyloje susiėmė rankomis atidavę pagarbą Sovietų 1939 m. nužudytiems ir po to nukankintiems savo broliams. Gedulo žvakės buvo išstatytos Lvovo miesto languose. Lvovas turi maždaug 650,000 gyventojų.

Laisvė Bažnyčiai

Užsienio žurnalistai rašo, jog ši ukrainiečių demonstracija priminė Baltijos respublikų laisvės grandinę rugpjūčio 23 d., kai buvo pareiškta protestas prieš Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupaciją. Baltija ir vakarinė Ukraina buvo jėga prijungtos prie Sovietų Sąjungos, kai buvo pasirašyti naciu-sovietų slaptieji protokolai. Išjungta Lvove elektros šviesa

Lvove įvyko pirmoji masinė ukrainiečių demonstracija prieš Sovietų Sąjungos okupaciją.

ir su degančiomis žvakėmis prisiminti milijonai žuvusių. „Laikas atėjo, kad Ukrainos Bažnyčia būtų laisva“, kalbėjo ginti Bažnyčiai komiteto pirm. Ivan Gel. „Tos žvakės simbolizuoja viltį ir šviesą Ukrainai, kuri bus laisva“. Minioje buvo matyti šimtai mėlynos ir geltonos spalvos vėliavų, simbolizuojančių nepriklausomą Ukrainą. Buvo nešami kryžiai ir Mergelės Marijos paveikslai. Užrašai: „Laisvė mūsų Bažnyčiai“.

Moralinis laimėjimas

Manoma, kad ten Romos Katalikų Bažnyčiai priklauso 5 mil. ukrainiečių, bet patikimi šaltiniai sako, kad yra žymiai daugiau. 1946 metais buvo prievarta jie įjungti į Rusų Ortodoksų Bažnyčia. Nežiūrint Gorbačiovo tolerancijos religijai, Ukrainos Katalikų Bažnyčia tebėra uždrausta. Gegužės mėnesį 200 ukrainiečių katalikų badavo, kad būtų pripažinta Romos Katalikų Bažnyčia. Birželio mėnesį popiežius aiškiai reikalavo ukrainiečių katalikams laisvės. Manoma, kad apie tai bus kalbama lapkričio mėnesį, kai Gorbačiovas vizituos popiežių.

Ši protesto demonstracija laikoma dideliu moraliniu laimėjimu, nes ukrainiečiai pirmą kartą rinkosi masiniai pasisakyti už Ukrainos reikalus. Prancūzų agentūra praneša, jog jaunimas sudarė grandinę miesto centre ir iškėlė plakatus, kurių užrašai smerkė bolševizmą, fašizmą ir Sovietų okupaciją ir skandavo: „Laisvė, laisvė!“

Vakarinė Ukraina pasiekė tokį pat laipsnį, kaip ir Baltijos respublikos, ir jei rytinė Ukraina paseks, tai nebebus rusų imperijos, pasakė žurnalistas V. Černovyl, kuris vadovauja Helsinkio komitetui Ukrainoje. Policija netrukė demonstracijai.

Sen. Kasten kreipiasi į savo kolegas

Washingtonas. — Senatorius Robert W. Kasten, Jr., iš Wisconsin valstijos kreipėsi į visus 100 JAV senatorių specialiu laišku, kuriame sako, jog Baltijos žmonių laisvės reikalas „iš mūsų reikalauja šiandien didesnio dėmesio, negu bet kada praityje“.

Štai to laiško turinys.

1989 m. rugpjūčio 23 d. Baltijos žmonės minėjo penkiasdešimtąją naciu-sovietų nepuolimo sutarties sukaktį. Sovietų Socialistinių respublikų slaptas protokolas prie tos sutarties — jo buvimas tik paskutiniu metu Centro Komiteto Tarptautinio departamento pripažintas — visiškai sulaužė nepriklausomą Latvijos, Estijos ir Lietuvos valstybių suverenines teises, leidžiant Sovietams užimti 1940 metais Baltijos valstybes.

Neseniai sugrįžau iš Baltijos valstybių ir asmeniškai patyriau Baltijos žmonių didelį troškimą būti nepriklausomomis valstybėmis ir esu susirūpinęs tos situacijos svarbumu. Tai buvo labiausiai ir nuostabiausiai demonstruota rugpjūčio 23 dienos metu

50-čio paminėjime, kur susirinko beveik du milijonai Baltijos piliečių ir susiėmė rankomis 430 mylių žmonių grandinėje, kad pasakytų pasauliui savo nepriklausomybės atstatymo reikalavimą Baltijos valstybėse. Todėl dėl šių priežasčių aš šiandien išteikiu čia pridėtą rezoliuciją, nusakantią padėties rimtumą, su kuria Senatas supažindinamas Baltijos laisvės klausimu.

Aš tikiu, jog rezoliucija išreiškia svarbų ženklą susirūpinimo Baltijos žmonių politinėmis teisėmis Valstybės sekretoriui Bakeriui ir Sovietų Užsienio reikalų ministeriui Shevardnadzei, kurie susitiks rugpjūčio 22 ir 23 dienomis. Todėl dėl laiko trumpumo, kai tas susitikimas įvyksta, jūsų skubus pridėtos rezoliucijos peržiūrėjimas yra labai reikalingas.

Jei jūs norėtumėte prisidėti prie šios rezoliucijos, prašome paskambinti mano padėjėjams Meredith Lyell arba Jeff Snell. Duodamas telefonas Senato rūmuose.

Pasirašė Robert W. Kasten, Jr. 1989 m. rugpjūčio 14 d.

Vaidzas iš Ukrainos Liaudies Persitvarkymo Sąjūdžio steigiamojo suvažiavimo rugpjūčio 8-10 dienomis Kijevo Politechnikos instituto salėje. Visi delegatai sustojė klausosi skaitomo Taras Ševčenko „Testamento“

Baltijos nepriklausomybės reikalai Senate

Iteikta mums svarbi rezoliucija 69

Washingtonas. — Wisconsin senatorius Robert Kasten išteikė Senatui priimti rezoliuciją Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybės reikalui.

Rezoliucijoje priminama, kad tas valstybes pripažino Rusijos socialistinė sovietų respublika ir pasirašė su jomis sutartis — su Latvija Rygoje 1920 m. rugpjūčio 11 d., su Estija 1920 m. vasario 2 d. ir su Lietuva 1920 m. liepos 12 d. Jos buvo į Tautų sąjungą priimtos 1921 m. rugpjūčio 22 d. ir pilnai Amerikos pripažintos 1922 m. liepos 28 d.

Sovietų Socialistinių respublikų sąjunga slaptame naciu-sovietų protokole nepuolimo sutarties 1939 m. rugpjūčio 23 d. pažeidė tų valstybių suverenines teises kaip nepriklausomų valstybių, padalindama Rytų Europą į naciu ir sovietų sferas. Sovietai sulaužė tarptautinius susitarimus, pakeisdami valstybių sienas ir išteikdami ultimatumus 1940 m. birželio 15-16 dienomis ir reikalaujanti sudaryti jiems palankias vyriausybes ir atliktami invazija su savo ginkluota kariuomene 1940 m. birželio 16 ir 17 dienomis.

Baltijos valstybių okupacija buvo patvirtinta nelegaliais „rinkimais“ naujų parlamentų, kurie „prašėsi“ priimami į Sovietų Sąjungą ir jos buvo „priimtos“ — Lietuva 1940 m. rugpjūčio 3 d., Latvija rugpjūčio 4 d. ir Estija rugpjūčio 5 d.

Valstybės sekr. pareigose Sumner Wells 1940 m. liepos 23 d. paskelbė Amerikos nusistatymą nepripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksijos ir laikyti jas Sovietų Sąjungos okupuotomis valstybėmis. JAV vyriausybės tęsia savo 1922 metų pripažintą de jure nepriklausomas Baltijos valstybių vyriausybes ir atsisako pripažinti jėga jų prijungimą prie Sovietų Sąjungos.

Tų valstybių žmonės niekada nesutiko su okupacija ir daugel kartų nuo 1940 metų pareiškė norą būti nepriklausomomis

valstybėmis. Didžiausia demonstracija įvyko už Baltijos kraštų laisvę 1989 m. rugpjūčio 23 d., paminint 50 metų naciu-sovietų sukaktį, kai beveik 2 milijonai žmonių Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje susiėmė rankomis pareiškė savo norą būti nepriklausomomis valstybėmis.

Kadangi Baltijos valstybės per savo rinktus atstovus Latvijos Liaudies Fronte, Estijos Liaudies Fronte ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdyje paskelbė savo valią atstatyti nepriklausomybę Baltijos valstybėse, ir kadangi Komunistų vyriausybės kiekvienoje Baltijos valstybėje pasisako už didesnę autonomiją, todėl tegu būna priimta JAV Senato ir Atstovų rūmų rezoliucija, kad JAV Kongresas ragina JAV prezidentą

1. — iškelti Baltijos žmonių politines teises diplomatiniais kontaktais Sovietų Sąjungai ir specialiai pasitarimuose tarp Valstybės sekretoriaus Bakerio ir Užsienio reikalų ministerio Shevardnadzės, kurie įvyksta rugpjūčio 22 ir 23 dienomis.

2. — reikalauti Sovietų Sąjungai

(a) gerbti tarptautinius susitarimus, kuriuos savanoriškai pasirašė — baigiamąjį Helsinkio konferencijos aktą Europoje ir Jungtinių Tautų žmogaus teisių deklaraciją, o taip pat abipusius susitarimus, kuriuos savanoriškai pasirašė su nepriklausomomis Latvijos, Estijos ir Lietuvos vyriausybėmis,

(b) suteikti Latvijos, Estijos ir Lietuvos žmonėms jų apsisprendimo teisę kaip RSFSR garantavta 1920 metais, o taip pat ir dabartinėje Sovietų Sąjungos konstitucijoje,

(c) pripažinti visų žmonių teises Sovietų Sąjungoje ir jos įtakoje, ir

(d) atsisakyti agresyvių industrializacijos politikos Baltijos valstybėse, kuri užnuodijo žemę, orą ir vandenį Latvijoje, Estijoje ir Lietuvoje.

2. Senato sekretorius ipareigokartą nuo 1940 metų pareiškė norą būti nepriklausomomis

99 laiški senatoriams

Washingtonas. — Senatorius Donald Riegle taip pat kreipėsi specialiu laišku į savo kolegas senatorius, prašydamas, kad jie pritarų viceprezidento iškeltam Baltijos respublikų nepriklausomybės reikalui dabar.

Jis kiekvienam pasiuntė ir „Washington Post“ laikraščio iškarpa, kurioje yra cituojami viceprezidento Dan Quayle žodžiai, kad Amerika palaiko tautinius sąjūdžius Sovietų Sąjungoje ir aiškiai pasisako už Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybę. Taip pat pakartojami tie patys reikalavimai, kaip ir Valstybės sekretoriui, ir visų senatorių prašoma pasisakyti už Baltijos kraštų laisvę. Sovietai turi aiš-

kiai žinoti, kur Amerika stovi. Jis taip pat paaiškina senatoriams, kad Maskva gali sufabrikuoti tautinių grupių išsiškikimus prieš ten gyvenančius rusus, kad pateisintų naujų dalinių įvedimą „atstatyti tvarkai“.

Todėl kviečia visus senatorius kartu su juo pasiūsti pridėto laiško tekstą, kurio santrauka čia atspausdinome. Valstybės sekretoriui James Bakeriui, raginant išdėstyti Amerikos politiką Baltijos valstybių klausimu įvykstančiame pasitarime su Sovietų Užsienio reikalų ministeriu Shevardnadze.

Lietuviai galėtų paskambinti savo valstybių senatoriams ir paraginti juos.

Senatoriaus laiškas Valstybės sekretoriui

Washingtonas. — Senatorius Donald W. Riegle, Jr., jau nebe pirmą kartą išsineša ginti Baltijos tautų nepriklausomybę.

Šiuo metu jis pasiuntė laišką Valstybės sekretoriui James A. Bakeriui III, kuriame išdėsto, kad masinis palaikymas demokratinėms sąjūdžiams Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje aiškiai parodė tų tautų valią atgauti savo užurpuotą nepriklausomybę. Jis primena sekretoriui, jog viceprezidento Dan Quayle pareiškimas rugpjūčio 9 dieną buvo pačiu laiku, išreiškias, kad Amerika palaiko Baltijos laisvės sąjūdžius. Jo pasakymas, kad Amerika reaguotų, jei tie sąjūdžiai būtų sutriuškinti, parodo pirmąjį svarbų žingsnį, kad mūsų vyriausybė iš pasyvios Sovietų valdžios nepripažinimo politikos pereina į aktyvią veiklą padėti tams tautoms jų kovoje už nepriklausomybę.

Griežtas žodis Shevardnadzei

Todėl senatorius ragina Valstybės sekretorių pasinaudoti ta proga, kai jis susitiks su Sovietų Užsienio reikalų ministeriu E. Shevardnadze, iš naujo iškelti jam mūsų vyriausybės griežtą nusistatymą, kad yra už Baltijos tautų taikingą pastangas atgauti laisvę ir nepriklausomybę. Senatorius

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— Lietuvoje susidarė organizacija, kaip Tarybų valdžios gynimo Lietuvoje komitetas. Partijos vadovas A. Brazauskas spaudos konferencijoje pasakė, kad ginti Tarybų valdžią Lietuvoje nėra reikalo.

— Lietuvos televizijos žurnaliste N. Baužytė sako, jog Baltijos akcijos pavadinimas isteriška akcija — tai spjūvis ne tik Lietuvos tautai, bet ir rusų, baltarusių, ukrainiečių, žydų ir kitoms tautoms, kurių atstovai dalyvavo rugpjūčio 23 d. akcijoje. O Komunistų partijos Centro komitetas Maskvoje pareiškė, kad tai isterija.

— „Tiesos“ laikraščio redaktorius M. Barysas spaudos konferencijoje paklausė Algirdą Brazauską, ar kariuomenės ir visuomenės santykiai gerėja, turėdamas mintyje, kad jaunuoliai karinę tarnybą atliktų artiau namų. Brazauskas į tai atsakė: „Tie santykiai, deja, kol kas negerėja“.

— Sąjūdžio atstovė L. Pangonytė spaudos konferencijoje paklausė Brazauską, kodėl jis nedalyvavo „Baltijos kelio“ akcijoje. Į tai jis taip atsakė: „Taip, akcijoje nebuvau, to neslepiu nei nuo Lietuvos žmonių, nei nuo jūsų. Noriu pasakyti viena: niekas negali manęs apkaltinti, kad nedalyvauju minguose ar kituose renginiuose. Tačiau buvo daug priežasčių, dėl kurių Baltijos akcijoje manęs nebuvau. O ar galiuosi, — tai iš tikrųjų taip...“

Skambinkime senatoriams

Visa ši informacija Chicagoje gauta labai vėlai. Reikia skubiai skambinti savo valstybių senatoriams ir prašyti, kad jie pasisakytų už sen. Kasten rezoliuciją 69 ir kad pasirašytų laišką Valstybės sekretoriui. Skambinti reikia šiandien, antradienį ir trečiadienį tiesiai į Senatą ir prašyti sujungti su savo valstybių senatoriumi. Ypač skambinti Illinois senatoriui Paul Simon, kuris yra Senato Užsienio reikalų komiteto narys. Jo telefonas 1-202-224-2152. Illinois valstijoje gyvena lietuvių prašomi skambinti ir sen. Alan Dixon, kurio telefonas yra 1-202-224-2854. Visi, kas tik gaus „Draugą“ laiku, prašomi paskambinti sen. Paul Simon ir savo valstybių senatoriams.

labai greitai siųsti telegramas į Valstybės departamentą, kad palaiko senatoriaus Riegle prašymą ir prašyti jo, kad jis aiškiai jam pasakytų, kad laikas dabar gražinti Baltijos respublikoms nepriklausomybę. Šiuo metu laikas yra labai patogus, nes ir Kremluje vyksta posėdžiai respublikų reikalais.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 19 d.: Januarėjus, Arnulfas, Konstancija, Praurimė, Girvinas, Vilhelmina, Vyta.

Rugpjūčio 20 d.: Eustachijus, Jolita, Fausta, Kolumba, Tautgirdė, Vainoras.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:33, leidžiasi 6:55. Temperatūra dieną 81 l., naktį 56 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

PACIENTAI ŠVIESKITĖS, O GYDYTOJAI GERAI JUOS INFORMUOKIME

Klausimas. Gerbiamas dr. Kaip gera, kad mes turime tokį gerą dr. Skaitome šį skyry ir pasinaudojame žiniomis. Daug kas klausia, tai ir aš vyro reikalu klausiu. Gydytojas darė tyrimą dėl prostatos vėžio ir mums angliškai išaiškino, o mes nesupratome ir jaudinamės. Siunčiu Tamstai dviejų analizių duomenis ir prašau paaiškinti, ką jie reiškia. Šiaip, vykdom Jūsų gerus patarimus. Būsime dėkingi.

Atsakymas. Tamsta su vyru dėl to prostatinio antigeno tyrimo duomenų nesirūpinkite, nes tokio tyrimo duomenys niekada nenurodo vėžio buvimo prostatoje. Taip, nenurodo, nežiūrind kaip kieno buvo Tamstoms pasakyta tokiu reikalu. Tokio tyrimo nereikia daryti tikrinant, ar prostatoje nesiranda vėžys.

Štai kame reikalas yra su tokiu tyrimu. Tik kai jau esama prostatoje vėžį pradeda vienaip ar kitaip gydyti, tik tada tokio tyrimo (prostatic specific antigen) duomenys suteikia gydytojui šiek tiek žinių, kaip sekasi gydymas. Jei tokio tyrimo duomenys gausėja (norma mažiau negu 2.8 mcg/L), laikoma, kad vėžys eina pirmyn — plečiasi po kūną, nežiūrind gydymo.

Dabar Tamstoms kalbam reikalu nereikia rūpintis, nes nieko tikro duomenys nenurodo. Tiriama 2.18.89 buvo 3.6, o 7.7.89 — 3.1. Mat, reikia žinoti, kada Tamstos vyro kraujas buvo imtas tokiame tyrimu: po prostatos pračiuopimo ar prieš tai. Kai gydytojas pirštinėtu pirštu pračiuopia prostatą per išeinamą angą, padidėja kraujyje to antigeno ir „acid phosphatase“ kiekis 72 valandoms (pastarasis tyrimas svarbus, nes šios fosfatazės padidėjęs kiekis nurodo, kad iš prostatos vėžys jau nukeliauvis į kitus audinius).

Aišku, jei kraujas buvo paimtas po tokio tyrimo, antigeno (ir acid phosphatase) duomenys neatitinka tikrovei. Todėl kraujas imamas prieš gydytojų paliečiant prostatą. Deja, ne visada taip atsitinka.

Tai tiek tuo Tamstoms nesuprantamu prostatos specifinio antigeno tyrimo duomenų reikalu.

Dabar visi paklausite, o kaip reikia elgtis, kad susekus prostatoje vėžį ankstyvoje stadijoje? Tai geras klausimas, o čia ji atsakantis atsakymas.

Ne tik Tamstos vyras, bet ir visi kiti 50 metų sulaukusieji, kurie nori užtikti vos prasi-dėjusį, jokių nusiskundimų dar nesukeliantį prostatos vėžį, turėtų šitaip ketveriopai elgtis.

1. Vyrai savo gydytojo žinioje būdami, ne bet kada ateityje, bet dabar, šią savaitę, turėtų pas jį nueiti ir duoti patikrinti prostatą. Tada jie privalo pildyti tolimesnius gydytojo nurodymus, kurie bus atsakantys gautiems minėto tyrimo duomenims. Toks tyrimas turėtų būti atliktas mažiausiai kas šeši mėnesiai. Visi vyrai atgimkime tokiam reikalui ir tuomi gelbėkime save nuo nepataisomų tokiame reikale apsilėidimo pasekmių.

2. Padarytinas prostatos „Ultra sound“ tyrimas (tai negirdimomis garso bangomis

padarytos nuotraukos, igalinančios prostatoje susekti vos prasi-dedantįs pakitimus nuo normos).

3. Jei po tokio tyrimo bus gauti įtartinti dėl vėžio duomenys, tada darytina prostatos biopsija (su adata yra ištraukiamas prostatos audinio gabalėlis ir tiriamas po mikroskopu).

4. Jei ir tada būtų gauti įtartinti dėl vėžio duomenys, prostata turėtų būti išoperuojama.

Tik šitaip turėtų visi vyrai, ypač lietuviai, savo gydytojo vadovaujami elgtis ir tai pradėti dar šią savaitę, jei jie nenori sulaukti sunkiausių, skaudžiausių dienų savo gyvenime.

O tokios dienos tūliems tikrai ateis, nes visi pažįstame tokius vyrus, kurie baisiai kankinasi, kai jų prostatos vėžys išsiplečia po kaulus, smegenis, plaučius ir kepenis dėl to, kad neklausė virš minėtų nurodymų. Nė vienas nežinome, kurio laukia tokia didelė nelaimė, todėl visi iki vienam elkimės, kaip čia nurodyta, ankstyvo prostatoje vėžį susekiami.

Gerai yra žinomas dalykas, kad visi lietuviai vyrai yra ganėtinai protingi, tik ne visi jie vienodai išmintingi. Tokie apsilėis minėtame reikale — jie snaus toliau tardamiesi, kad čia aptartas reikalas jų neliečia. Mat, tik tobulos asmenybės apimtyje randasi visi teigiami žmoniškumo elementai. Jų stoko-jantys tarsis, kad Jonas, Petras minėtai susirgs, o jis, Jurgis, išliks sveikas, todėl jam nėra reikalo iš anksto vargintis — iškaštauti — užteks jam gydymo, kai tikras vargas atsiras.

Tokie nors ir žino, kad tada bus šaukštai po pietų, bet neišmintis juos veda į tikrą vargą. Panašiai elgiasi visi kiti neišmintingieji, kaip narkomanai, paleistuviai, rūkoriai, girtuokliai, persivalgėliai bei įvairiopi tinginiai.

Už tai visos moterys turėtų šiam reikalui ateiti vyrams į pagalbą. Jos turėtų neatlaidžiai raginti raginti savo vyrus bei pažįstamus tinkamiau saugotis pavėluoto prostatoje vėžio, kaip jos vėžio saugosi savo krūtyje. Pačiame tokio raginimo įkarštyje jūs pagąsdinkite net divor-su, kai toks neklaužada tamstoms pasitaikys. Sėkmės visiems ir visoms viename svariabasių darbų!

Pakartotinas priminimas vyrams
Jau buvo čia pranešta, kad visi vyrai gali nemokamai nuo

Klausimas. Didžiai Gerb. Dr. Adomavičiaus, aš manau, kad beveik visi „Draugo“ skaitytojai yra dėkingi Jums už medicinisi-

KAI PROTO PAKANKANT IŠMINTINGUMO PRISTINGA

kas žinias, kurios kiekvienam žinotinos. Mano klausimas, man atrodo, daugumai įdomus, tat atsakymu malonėkite patalpinti „Draugo“ skyriuje „Kelias į Sveikatą“.

Tik ką skaičiau „Drauge“ Jūsų patarimą, kad mes turime gerti daugiau vandens. Yra šeima, kurios tėvas (50 metų), dukte (16 m.), sūnus (14 m.) negeria gryno vandens, o visą laiką geria tik Diet Pepsi, Pepsi ar Coca-Cola ir įrodinėja, kad šie gėrimai sveikatai nekenkia.

Daktare, pasakykite kaip ištikrųjų yra. Ačiū už atsakymą.

Atsakymas. Išmintingumas yra daryti gera, nekenkiant sau, kitam ir aplinkai. Taigi, neužtenka negesinti aukuro, bet reikia jį kurstyti, kad jis neužgestų. Taip pat reikia elgtis ir su sava sveikata: ji turi būti gerinama, kai savu elgesiu jai nekenkiama. Tas pats ir Tamstos iškeltu klausimu.

Tamsta darai pagrindinę klaidą: lygini du nesulyginamus dalykus: gydytojo patarimų su abejojū, kai išgirsti tūlių šeimos narių, po nesveikatos balą braidžiojamą mėginančių pateisinti, kalbas.

Svaraus vandens gėrimas yra būtinybė kiekvienam ant šios žemės esančiam gyviui, įskaitant

Alvudo pažmonyje, Lietuvos sodyboje, gyd. psichiatras Algirdas Statkevičius perduoda atvežtą iš Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos šio skyriaus tvarkytojui jos jam kaip „nenuilstančiam medicinos žinių popularizatoriui iševiojū“, suteiktą žymenį.

Nuotr. Ciprijono Genučio

dugniai pasitikrinti savo prostatas Cook apskrities ligoninės urologiniame skyriuje, jei jie neturėjo prostatos operacijos ir jų amžius yra 55 ir daugiau metų. Skambinkite 633-6277 ir sakykite: „To make an appointment for a free prostate examination“.

Jei niekada nebuvo te to ligoninės klinikoje ir neturite kortelės, ją ten gausite ir bus nurodytas laikas, kada ateiti tolimesniems tyrimams ankstyvam prostatos vėžio susekimui. Galite ir iš kitų vietų atvykę Chicagon skambinti — tik reikės čia ilgiau apsigyventi, kol būsite minėtai ištirti.

Visi virš 55 metų vyrai turėtų nepamiršti sekančių keturių faktų:

1. Prostatos vėžys yra antroje vietoje dažniausiai pasitaikantis vėžys vyrams, persiritusiems per 55 metus.

2. Šiais metais bus nustatyta 96,000 naujų susirgimų prostatos vėžiu ir 26,000 vyrų mirs nuo jo šiame krašte.

3. Ankstyvoje stadijoje prostatos vėžį galima pagydyti. Tuo laiku jis dar nesukelia vyrui jokių negėrumų, jis jo neaučia ten esant.

4. Iki šiol prostatos patikrinimas per išeinamą žarną pirštinėtu gydytoju pirštu buvo vienintelis būdas susekti ankstyvą prostatos vėžį. Dabar minėta ligoninė turi įtaisus nufotografuoti prostatą, naudojant garso bangas: su prostatos ultrasonu galima rasti prostatos vėžį net ankstyvesnėje stadijoje. Bent leiskite dabar gydytojui su pirštu patikrinti tamstų prostatas — tai bus pirmas žingsnis, norint išvengti didžios nelaimės šiame reikale. Tada žengsite kelis kitus virš nurodymus žingsnius ir taip apsisaugosite nuo kiekvienam galimos didžios ir persankstyvos nelaimės.

Laiškas
GERBIAMAS PONE REDAKTORIU AU,

Trejuose Jūsų redaguojamo laikraščio numeruose tilpo iš komunistinės „Tiesos“ perspausdintų vadinamų „Voldemaro laišku Stalinui ir Berijai“ apžvalga.

Pirmiausia, ar tokie laiškuai iš tikrųjų buvo rašyti, kelia klausimą. Voldemaro ranka rašytų tokių laišku „Tiesa“ nėra paskelbusi, o visa kita, kas rašoma komunistinėje spaudoje, užšelpo ir abejonų ir svarbiausia komentarų. Tokiems laiškuams didelės svarbos neranda net „Tiesos“ apžvalgininkas Vilius Kavaliauskas, kuris (Tiesos Nr. 110) rado reikalą paminėti, kad lietuvių delegacija, atvykusi į Lubiankos kalėjimą, Voldemarą rado „visiškuai nusilpusį, nebegalintį net ryškiai kalbėti“. Jis eina dar toliau, sakydamas, jog reikia prisiminti, kokiomis sąlygomis jie buvo rašomi: „Stalino metais, karų sąlygomis, sunku buvo tikėtis atvirumo, ypač kalėjimo kameroje“. Laišku rašymą jis prilygina skėstančiam žmogui, kuris griebiasi šiaudo. Po trumpo laiko prof. Voldemaras ir jo žmona Lubiankoje mirė iš bado.

Apie Voldemaro laiškuus „Dirvos“ birželio 15 d. numeryje komentuoja V.M. Jo komentarai nusilpelo pagyrimo, nes juose ran-

dame ir atsargumo, ir žurnalistinės atsakomybės. Kodėl neradote reikalo pridėti nors ir trumpą pastabą prie tų laišku perspausdinimo?

Antra, kodėl jie buvo talpinami per 3 numerius pirmame puslapyje? Peršasi mintis, jog „Draugas“ ne tik neranda reikalo pastaboms ar komentarais, bet skaitytojams bruka sovietinę „Tiesą“, bet kankinui Voldemarui gero žodžio neranda.

Pagaliau, pirmos okupacijos metu Lietuvoje buvo plačiai kalbama apie kun. Krupavičiaus siūlomą bendradarbiavimą su komunistais, jeigu nebus persekiojama religija. Toks pasiūlymas, jei iš tikrųjų buvo padarytas, neatėjo iš kalėjimo kameros, nes kun. Krupavičius nebuvo areštuotas.

Norisi paklausti, jeigu toks buvęs ar nebuvęs kun. Krupavičiaus pareiškimas atsidurtų „Tiesoje“, ar „Draugas“ perspausdintų jį be jokių priedų? Tikriausiai ne, ir dėl to laikraščiu niekas užmetimū nedarytų.

Reikšdamas pagarbą,
Jurgis Voldemaras

Red. pastaba. Negi skaitytojūi tokie silpni, kad neišmanytų komunistinės „tiesos“. Jie visuomet niekino Lietuvos nepriklausomybės politikus. Bet kokie komentarai yra tik savųjų niekinimas „Draugas“ pranešė tai kaip žinią, supažindindamas skaitytojus, kas apie jį buvo rašoma pavergtoje Lietuvoje.

Apie Voldemaro laiškuus „Dirvos“ birželio 15 d. numeryje komentuoja V.M. Jo komentarai nusilpelo pagyrimo, nes juose ran-

damas ir atsargumo, ir žurnalistinės atsakomybės. Kodėl neradote reikalo pridėti nors ir trumpą pastabą prie tų laišku perspausdinimo?

Antra, kodėl jie buvo talpinami per 3 numerius pirmame puslapyje? Peršasi mintis, jog „Draugas“ ne tik neranda reikalo pastaboms ar komentarais, bet skaitytojams bruka sovietinę „Tiesą“, bet kankinui Voldemarui gero žodžio neranda.

Pagaliau, pirmos okupacijos metu Lietuvoje buvo plačiai kalbama apie kun. Krupavičiaus siūlomą bendradarbiavimą su komunistais, jeigu nebus persekiojama religija. Toks pasiūlymas, jei iš tikrųjų buvo padarytas, neatėjo iš kalėjimo kameros, nes kun. Krupavičius nebuvo areštuotas.

Norisi paklausti, jeigu toks buvęs ar nebuvęs kun. Krupavičiaus pareiškimas atsidurtų „Tiesoje“, ar „Draugas“ perspausdintų jį be jokių priedų? Tikriausiai ne, ir dėl to laikraščiu niekas užmetimū nedarytų.

Reikšdamas pagarbą,
Jurgis Voldemaras

Red. pastaba. Negi skaitytojūi tokie silpni, kad neišmanytų komunistinės „tiesos“. Jie visuomet niekino Lietuvos nepriklausomybės politikus. Bet kokie komentarai yra tik savųjų niekinimas „Draugas“ pranešė tai kaip žinią, supažindindamas skaitytojus, kas apie jį buvo rašoma pavergtoje Lietuvoje.

ir tos šeimos narius. Jų geriami skysčiai negertini, nes turi cukraus ir kofeino. Gausiai pastaruosius geriant — jų du litrus už 99 centus nusiperkant — alinama kūno sveikata.

Tamstos laiškas tegul mums visiems primena tiesą, kad vien proto negana: būtinai reikia dar ir išminties, nurodančios kaip tą protą naudoti. Kol ta šeima neįsisig bent trupinio išminties, kitaip sakant, kol jos nariai savomis asmenybėmis nesutvirtins, tol ji eis priešingu keliu, negu medicina nurodo. Už tai padėk Tamsta jai savu sveiku elgesiu — pavyzdžiu, nes kalba čia nieko nepadės. Nesveikai besielgiančiai tokiai šeimai gali prisieiti brangiai, skaudžiai užmokėti už tokį sveiko patarimo nebojimą.

Toji šeima savu elgesiu nėra viena. Nesuskaitoma daugybė mieniškų panašiai žaloja savo sveikatą tol, kol prisieina gyvybės kaina atskaitą duoti. Taip „išmintingai“ kalba rūkoriai, persivalgantieji, persisėdintieji, ištvirkaujantieji, narkomanai ir visa eilė kitų kreivu keliu per gyvenimą einančiųjų vien todėl, kad taip elgtis jiems „patinka“, o iš tikrųjų todėl, kad jiems vienu balkio stinga, nes jie savomis asmenybėmis dar nėra iki normalaus žmogaus atsiryę. Tokie išminties stokoja, nors ir šviešausio proto savininkais būdami. Išmintimi turtingimas yra vienas ir vienintelis būdas jiems išbristi iš įvairiopaizalingo jų dabar braivomo liūno. Kol iš jo jie neišbris, tol jokios kalbos, jokie vaistai ir jokios kitos priemonės jiems nepadės, nuo jų atsöks kaip žirniai nuo sienos. Tą tiesą visi, ir sergantieji ir gydantieji, žinokime ir ryškimes pradėti atsakančiai elgtis.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

Pagaliau žodelis ir Tamstai, paklausėjau: neapleisk kelio dėl takelio per visą savo gyvenimą. Visada atsirans net aiškiausiai tiesai prieštaraujančiųjų. Su jais Tamstai nepakelk. Tik medicininiška šviesa ir tiesa tegul esti kelrodžiai kiekvienam lietuviui, kitaip mes dar ištiesis šimtmečius tūnosime visokios nesveikatos vergovėje. Gana mums jos, tik išmintingumas mus išvaduos, todėl visi siekime pilnos sveikatos, nes tik tada būsime tikro lietuviu vardu verti.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00 Foreign countries \$70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuničiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesči, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamas gavus prašymą.

LENGVA NELAIMĖ

O'Hare aerodrome rugsėjo 12 d. American Airlines lėktuvas, ivykus gedimui, turėjo nenormaliai nusileisti, nubėgo nuo nusileidimų tako, sukratė keleivius, bet nieko nesužeidė.

RAMSTIS LIETUVAI

Lietuvių tauta tėvynėje po il-
gus dešimtmečius trukusios
begalinės spaudos, kančių ir
genocido, išgyvenusi aistringus
laikus, pastaruoju metu atsikve-
pia ir pradeda gyventi naują
savo istorijos laikotarpį. Atsi-
kvepia ne pasaulio didžiųjų
galiūnų pagalbos dėka, bet
Viešpaties valia (kardinolo žo-
džiais) ir savo pačių dvasine
jėga.

Nedaug yra tautų, kurios bū-
tų išgyvenusios tokią didelę
krūviną nelaimę. Tiesa didžio-
jo teroro metu ji buvo gerokai fi-
ziškai ir dvasiškai palaužta, bet
nenulūžo. Šimtai tūkstančių
geriausių jos sūnų-dukų ir ypač
didžiausio tautos priauglio tur-
to - vaikų sušalo ar badu mirė
Igarkeje, prie Laptevų jūros ir
kituose Sibiro plotuose. Ten ir
pačioje tėvynėje tauta buvo
kalama prie kryžiaus, bet nemi-
rė, nes, poeto žodžiais, „Kryžius
gyvatą žadėjo“. Ne tik žadėjo,
bet ir davė tiems, kurie gyvi
išliko. Nūdien gyvoji tauta nori
tautinės gyvybės - laisvės bei
nepriklausomybės, jei ne dabar,
tai netolimoj ateity. Būsi-
mą savo valstybę ji nori gristi
tikėjimo bei doros principais,
nes kas šių principų nepripaži-
sta, kaip matome iš Sovietijos pa-
vyzdžio, patenka į aklavietę.

Daug kas, kas tinka tautai
tėvynėje, tinka ir išėjvijos tau-
tai, nes esame to paties kraujo
ir kaulo dalis. Ir likimai daug
kur panašūs. Tėvynėje esančius
naikino sovietinės genocidas, o
čia mes patys savo noru skes-
tame svetimųjų jūroje, atsizadė-
dami didžiausio turto - gimto-
sios kalbos. Mūsų kovas už
Nepriklausomybę menkina ir
savitarpio nesantaiška, kuri
dažnai primena nelaimingus
Lietuvos-Lenkijos unijinės val-
stybės bajorų seimelių rietenas
su veto teise. Gimtinėjame, poli-
tikuojuame bei riejamės, dau-
giau kalbame, kaip dirbame.
Pirma pasakome, o paskui
galvojame.

Be galo džiugu, kai Lietuvoje
ir išėjvijoje esančios tautos daly-
s po daugelio metų pertraukos
gali beveik laisvai susitikti,
bendrauti, vieni kitus aplan-
kyti. Ir štai jau kelinti metai
išėjvijos lietuviai vyksta į savo
senąją tėvynę, o Lietuvoje gy-
venantieji keliauja net dviemis
kryptimis: vieni į tolimuosius
rytus, atsikaisi ir atsiveitį žu-
visių mūsų tautiečių kaulus, kiti
gi patraukia į vakarus, atvyk-
ta pas mus.

Ir mūsų pastangos už Lietuvos
laisvę atsidadė savotiškoje
būklėje. Turime po ranka
1989.VIII.6 Gotlando saloje
mūsų organizacijų bei veiksmų
Lietuvoje ir išėjvijoje priimtą
komunikatą, kurio paskutinis
punktas toks: „sutarėme: visų
pasaulio lietuvių gyvenimui
tikslas yra nepriklausomas Lie-
tuvos valstybės atkūrimas“. Aš-
tuonių atstovų parašų eilėje
pirmasis pasirašė VLIKo pirmi-
ninkas K. Bobelis, o paskutinis
- J. V. Paleckis, Lietuvos
komunistų partijos centro komi-
teto ideologijos skyriaus ve-
dejas.

VLIKo pirmininko ryžtas
pasirašyti minėtą pareiškimą
karti su komunistais daug ką
Lietuvoje ir išėjvijoje nuste-
bino. Juk dar visiškai neseniai ši
institucija visai kitaip žiūrėjo į
ryšius su Lietuva ir tuos, kurie
vieną ar kitu būdu, kad ir labai
santūriai bei atsargiai „bend-
ravo“, apildavo prakeikimais,
vadino „tėvynės išdavikais“ ir
panašiais vardais.

Artimas, kartais ir labai arti-
mas išėjvijos bendravimas iške-
lia daugybę ne tik politinių, bet
ir kitų, dažniausia ekonominio
pobūdžio problemų. Pirmiausia

reikia pastebėti, kad tautiečiai
tėvynėje, per eilę metų neturėję
galimybės artiau pažinti išėj-
viją, susidarė apie ją savotiška,
kartais per daug gerą ir klai-
dingą nuomonę. Jiems išrodo,
kad išėjvija yra labai turtinga,
bent jau pasiturinti, kad jos
organizacijos galingos, pini-
gingos, kad mūsųose yra daug
turtingų tautiečių, milijonierių,
kad mes visko net per daug
turime, kad čia doleriai „ant
medžių auga“ ar tiesiog „ant
šaligatvių metosi“. Be to, jie
mano, kad mūsų intelektualai
yra labai politiškai įtakingi,
gali daug ką valstybiniu mastu
padaryti. Taigi jie apipila mus
įvairiausiais prašymais bei
projektais. Jie prašo aukų jų
institucijoms, įvairių techniš-
kų priemonių bei kompiuterių
(video ir rekordavimo instru-
mentais nebesitenkina), įvairių
priemonių mokykloms, ligo-
ninių įrengimų, vaistų, moks-
linių knygų svetimomis kalbo-
mis, stipendijų studentams,
mokslo žmonėms, kad galėtų
studijuoti užsienio universite-
tuose ir kt. Rašytojai siūlo išlei-
sti jų rankraščius, knygas, taip
pat nori gauti „glėbiais“ pas
mus išleistų knygų, žurnalų.
Nori gauti kopijavimo (Xerox)
aparatus, net atsijusti ofsetinės
spaustuvės įrengimų. Beje,
vienas iš Lietuvos tautiečių šių
eilučių autorių klausia: „Ar ne-
galima būtų į Lietuvą perkelti
Myskolo Morkūno spaustuvę su
visais jos įrengimais, medžiago-
mis ir pagaliau pačiu Morkū-
nu?“

Lietuviškoji išėjvija nėra
tokia pajėgi, kaip kad mūsiškiai
Lietuvoje apie ją glovoja. Pirm-
iausia čia nėra mūsų „mili-
jono“, apie kuri dažnai kalbama
bei rašoma. Lietuviams mirusių
sielų gal tiek ir yra, bet tautiš-
kai gyvų lietuvių, kurie aukoja
ir aukojasi, tėra keliasdešimt
tūkstančių JAV-bėse ir po keletą
tūkstančių Kanadoje, Aust-
ralijoje. Iš jų tarpo turin-
gnesniųjų nedaug. Jeigu kai kas
ir turi po milijoną, tai toki šiais
laikais dar nėra milijonieriai
tikraja žodžio prasme. Pagaliau,
kaip praktika rodo, jie nėra la-
biai dosnūs, nedaug teaukvoja ir
neretai visiškai nieko neduoda.
Praktika rodo, kad aukas
sueda daugiausia pensininkai
ir vidutinio uždario tautiečiai.
Ir mūsų fondai, kurie nejudina
savo pagrindinio kapitalo, nėra
dideli.

Pagaliau išėjvija ir jos or-
ganizacijos turi „gyventi ir sau“.
Turime patys išlaikyti
savo spaudą, knygų leidyklas,
parapijas, vienuolynus, kul-
tūros namus, ansamblius,
chorus, liuanistines mokyklas,
ruošti suvažiavimus, šventes,
simpoziumus, kursus, paremti
jaunimo organizacijas - skau-
tus, ateitininkus, sportininkus
ir aibę kitų reikalų. Pagaliau,
išėjvija akivaizdžiai sensta,
reikia daug lėšų gydymui, seni-
lių prieglaudoms, laidotuvėms...
Visa tai vertia ir apie save pa-
galvoti. Juk ir užjūriuose esan-
ti tautos dalis nori gyventi ir gy-
venti ne tik Lietuvai, bet ir sau.
Tiesa, išėjvija daug padėjo Lie-
tuvai ir saviškiams eko-
nomiškai. Tai buvo ir tebėra
tvirtas ramstis. Tačiau jis turi
ir patį laikytis, nesiduoti susilp-
nimas.

Čia iškyla klausimas taupiau
gyventi tiek sau, tiek Lietuvai.
Reiktų gal tam tikra prasme
geravališkai apriboti kultūri-
ninkų bei kultūros institucijų
įvaziavimą. Mokėti atsikirti „pe-
lus nuo grūdų“. Išėjvija ir toliau
turi būti tvirtas ramstis Lietu-
vai, bet nereikia jį tiek apkrau-
ti, kad nenulūžtų...

b.k.v.

IŠEIVIJOS ĮNAŠAS Į LIETUVOS EKONOMINĮ PERSITVARKYMĄ

DONATAS ŠATAS

50 dešimtmetyje ir dar kiek
vėliau, kada JAV Inžinierių ir
architektų sąjunga buvo gyva,
vienas iš pagrindinių jos tikslų
buvo ruošti įvairius planus
Lietuvos atstatymui. Man tada
tokios pastangos atrodė nereali-
os, nes bet kokia tokių studijų
praktiška reikšmė atrodė labai
toli. Vyresniams tai gal būtų
buvo reikalinga: tai sudarė iliu-
ziją, kad jų talentas ir darbas
dar gali būti naudingas Lie-
tuvai.

Dabar, kada atsidarė kai ku-
rios galimybės konkrečiai pri-
sidėti prie Lietuvos ūkio, pra-
monės ir prekybos ugdymo, tu
senųjų entuziastų jau arba
nėra mūsų tarpe, arba jie jau ne-
bepajėgūs. Tačiau išaugo nauja,
gausi ir talentinga inžinierių ir
verslininkų karta, kuri tikrai
galėtų savo konkrečių darbu
talkinti Lietuvos ekonominio
persitvarkymo darbiui, tam pa-
aukodami nors mažą dalį savo
laiko. Čia aš kaip tik ir norėčiau
paminėti tokios talkos galimy-
bes, kurios man atrodo realios
ir bendrai apžvelgti sąlygas su
kuriomis teks susidurti pagelb-
tinti ir bendraujant šiame eko-
nominio persitvarkimo procese.

Nežiūrint didelio entuziazmo,
kuris dažnai pastebimas Lietu-
vos spaudoje, apie būsimąjį
Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų
ekonominį savarankiškumą,
vertinant padėtį realiai, reikia
prileisti, kad kelias į ekonominį
suverenitetą bus ilgas ir sun-
kus. Maskvos biurokratija tik-
rai lengvai neužleis savo centri-
nės pozicijos tvarkant net ir
menkiausias detales, nežiūrint
kiek palankūs tokiam persi-
tvarkymui įstatymai būtų pri-
imti. Taigi ekonominio savaran-
kiškumo procesas bus ilgas ir
susidės iš mažų detalių, iš mažų
žingsnių, kurių kiekvienas bus
tik mažas dalis to viso planinio
tikslu.

Entuziastingos deklaracijos,
plataus masto planai, nors gal
ir reikalingi bent ūpi pakelti,
nedaug teturi konkrečios reikš-
mės. Yra girdėtas kažkur po-
sakis, kad velnias (o taip pat ir
Dievas) slypi detalėse. Ekonomi-
nis savarankiškumas ateis ne iš
viršaus kaip dovana, ne iš vir-
šaus kaip gerai suplanuota akci-
ja, bet iš apačios, pradendant
kiekvienam mažam žingsniui. Eko-
nominio savarankiškumo ugdym-
as šiuo metu ir būtų svarbiausia
laisvinimosi veiklos sritis,
nes tik ji yra realiai
įmanoma. Be ekonominio sava-
rankiškumo nėra nė ko galvoti

apie politinį savarankiškumą.

Mes išėjvijoje esame ypatingai
geroje pozicijoje šiame procese
dalyvauti ir jo vystimuisi pagel-
bėti. Kartais tenka skaityti
išėjvijos spaudoje, kad mes es-
me per toli nuo krašto, ne vien
tik atstumu, bet ir padėties su-
pratimu, kad galėtumėm jiems
efektyviai padėti ar patarinėti.
Sakyčiau tai yra nereikalingas
išėjvijos reikšmės nuvertinimas.

Stovinti atokiau ir turinti
gerokai platesnį patyrimą, išėj-
vija gali būti labai efektyvi ne
vien tik darbu, bet ir patyrimu
ir ne vien tik prekybos ar tech-
nologinėse srityse, bet ir visose
srityse, įskaitant ir politiką.
Viena išėjvijos nelaimė tai, kad
per ilgą laiką, kai nebuvo jokių
konkrečių ir prasmingų uždavi-
nių, išėjvijos veik visų sričių
priekį sugužėjo entuziastai
mėgėjai, o profesionaliai stiprūs
ir pasirodę asmenys išėjvijos sa-
vatarpio judėjime mažai daly-
vavo. Megėjiškumas ir profesio-
nalizmas išėjvijoje yra gerokai
sumaišytas. Ir Lietuvoje
praeina laiko, kol jis yra atski-
riamas.

Vertėtų pažvelgti į konkrečius
uždavinius kur išėjvija galėtų
produktiviai dalyvauti. O tokių
darbų yra visa eilė.

Technikiniai ir versliniai patarimai

Išėjvijoje yra didelis skaičius
įvairių sričių specialistų, kurių
daugumas mielai pagelbėtų Lie-
tuvos ūkiui. Lieka klausimas
kaip tokius santykius išugdyti
plačiau. Daug mūsų turi asme-
niškus ryšius su Lietuvos
mokslo ir technologijos įstai-
gomis ir šiems asmenims pagalba
nereikalinga. Tačiau didžiulė
dalis mūsų techninių specialis-
tų tokių ryšių neturi ir jų
talentai galėtų būti užangažuoti
tik per kokią organizaciją. Tam
tikslui yra steigiamas ir jau
dalinai veikiantis konsultantų
tinklas. Jo veikimas supran-
tamas gana paprastai: prie
Švietimo Ministerijos, kuriai
šiuo metu priklauso visos aukš-
tosios Lietuvos mokyklos, bet ne
Mokslų akademija, yra centras,
į kurį galima kreiptis įvairiais
techniniais ir ekonominiais
klausimais, kuriuos išspręsti
galėtų pagelbėti išėjvijos specia-
listai. Kreiptis gali įvairios
įstaigos, gamyklos ir kvalifi-
kuoti asmenys, nebūtinai susiję
su Švietimo ministerijos valdo-

ma sfera. Toks klausimas yra
perduodamas į JAV ir čia pa-
ieškomas atitinkamas specialis-
tas, galintis ir norintis pagelb-
ti. Šiuo metu kaip tik reikėtų
asmens patyrusio gipso plokščių
gamybose. (Kreiptis į autorių,
99 Shenandoah Rd., Warwick,
R.I. 02886). Taip pat yra rei-
kalingas ekonomistas-teisinin-
kas su patyrimu korporacinėje
teiseje.

Chicagoje yra įsisteigusi Lie-
tuvų verslo puoselėjimo draugi-
ja, kuri siūlo savo patarnavimus
ekonominėje srityje asmenims
reikalingiems patarimams preky-
binių santykių vystyme su
kraštu (J. Koncius, 1804 Bel-
view, Westchester, IL 60154).

Yra nemažai asmenų, kurie
dar nesilankė ar retai lankosi
Lietuvoje ir kuriems grupinis
apsilankymas būtų naudingas,
pagelbstint užmegsti arti-
mesnius santykius su krašto
pramonės ir mokslo įstaigomis.
Tam tikslui šiais metais buvo
organizuota ekskursija, kurią
globojo Švietimo ministerija,
Kauno Politechnikos institutas
ir daugelis pramonės imonių.
Šios gana gausios (33 asmenys)
ekskursijos dalyviai turėjo daug
galimybių iš artiau pažinti
Lietuvos pramonę, jos mokslo
įstaigas, užmegsti santykius su
savo specialybių kolegoms ir
bendrai įdomiai praleisti laiką
bei pamatyti daugiau Lietuvos,
nei būtų įmanoma atvykus pa-
vieniu. Tokio pat pobūdžio eks-
kursija yra numatoma ir atei-
naniais metais ir suinteresu-
oti asmenys yra kviečiami joje
dalyvauti.

Eksportas

Lietuvai yra labai reikalinga
tvirta valiuta ir jai gauti svar-
biausias būdas yra prekių eks-
portas į užsienį. Nors prin-
cipiniai parduoti galima viską,
priklausomai nuo kainos, dau-
gelis Lietuvos gaminių pre-
kių yra dėl įvairių priežasčių
sunkiai eksportuojamos. Labai
nedaug ką įmanoma ekspor-
tuoti į JAV dėl aukštų muitų
Sovietų Sąjungos gaminiams
(muito mokesčiai: tekstilėi 81%,
baldams 40%). Daug kitų prekių
nėra įmanoma importuoti dėl jų
nepriimtinos kokybės, apipavi-
dalinimo ar įpakavimo. Tačiau,
kruopščiau paieškojus, galima
surasti prekių, kurios gali turėti
pareikalavimą ir JAV rinkoje.
Daugeliu atvejų gali būti reika-
linga mūsų pagalba įpakavimo
ir paruošimo reikalu.

Lietuva eksportuoja mažus
kiekius kai kurių prekių į Va-
karų Europą, taigi kai kas yra
įmanoma. Viena estų grupė yra
išvysčiusi prekybą su Estija,
kuri tęsiasi jau keletą metų, kur
tarp kitų prekių jie perka
linines medžiagas. Ši grupė
žada pradėti plėsti savo preky-
bos ryšius ir Lietuvoje. Jie taip
pat turi pareikalavimą iš JAV
spaudos paruosti reportažą apie
kooperatyvus ir tuo tikslu
numato lankytis ir Lietuvoje.

Ekspertas yra lengvesnis ir
trečiojo pasaulio kraštus. Tokios
šalys lengviau priima ir žemes-
nės kokybės prekes, bet yra
labiau jautrios prekių kainoms.

Importas

Veik visos visuomeninio var-
tojimo prekes turėtų paklausa
Lietuvoje ir bendrai Sovietų
Sąjungoje. Tokių prekių trūk-
umas yra visuotinis ir rinka
didžiulė. Tačiau nėra tvirtos
santykių atsilyginti už impor-
tuotas prekes, taigi tenka
ieškoti kitokių būdų, iš kurių
mažiau prekyba yra labiausiai
perspektyvi. Daugelis JAV (ir
Europos) firmų, žiūri su dideliu
susiudomėjimu į pasikeitimus
Sovietų Sąjungoje ir norėtų ten
surasti rinką savo produktams.
Daugelis bendrovių yra šiek
tiek bandę, bet dažniausiai
nesėkmingai dėl tos pačios svar-
biausios priežasties - valiutės
trūkumo. Yra įmanoma kai ku-
rias iš tokių bendrovių įtikinti
pabandyti mainų prekybos ke-
lią. Daugeliu atvejų tokios fir-
mos taip pat turi ryšius ir gali-
mybę parduoti mainais gautas
prekes.

Greta mainų prekiems esu
girdėjęs ir pasiūlymų gautus
rubičius naudoti statybai, prilei-
kim viešbučio, kuris būtų veliau
išnuomojamas užsieniečiams už
valiutą. Toks rublių į dolerius
pakeitimo kelias yra gana ilgas
ir keblus, bet gali būti
pelningas.

Nežiūrint valiutos trūkumo
sisteminio importo daug pro-
duktų iš užsienio. Dalis tu-
duktų gali būti pagaminti iš
importuotų pusfabrikacijų, juos
galutinai surenkant ar apdir-
bant Lietuvoje, tuo nemažai su-
taupant. Geras tokio verslo
pavyzdys yra austrų-lietuvių
bendras kooperatyvas, skirtas
asmeniniams kompiuteriams
gaminti. Austrai pristato į
Lietuvą komponentus (tikriaus-
ia gamintus Azijoje), Vilniaus
kooperatyvas juos surenka ir
produktus yra pardavinėjamas
Sovietų Sąjungoje, o gal net ir
Vakaruose. Kadangi už dalis
reikia atsiskaityti valiuta, tai
kompiuteriai yra parduodami
pusiau už dolerius ir pusiau už

rubičius. Rubliai naudojami ap-
mokėjimui už darbą, o doleriai
už dalis. Toms Sovietų įstai-
goms, kurios gauna šiek tiek
paskirtos valiutos, toks pirk-
imas yra daug patrauklesnis: tai
reikalauja mažiau dolerių, o
rublių įstaigos ir įmonės turi
apsčiai. Produktu, kurie gali
būti gaminami panašia schema,
yra daug.

Tokia schema padaro reales-
nes galimybes investicijoms iš
užsienio. Šiuo metu investici-
joms šalys yra nepalankios,
nebent investavimas būtų atsi-
lyginimu pagamintomis pre-
kėmis. Be to, investuoto kapita-
lo saugumas šiuo metu nėra pa-
kankamai gerai užtikrintas.
Tačiau investuoti į tokią hibri-
dinę imonę yra daug patrauk-
liau. Užsienio investitorius
užsitikrina savo prekių įvežimą,
dalies surinktu produktų išvežimą,
ir atlyginimą valiuta. Be to,
tokios imonės nereikalauja
didelio kapitalo.

Sovietai perka Vakaruose
įvairias gamybos mašinas ir
kitus kapitalinius įrengimus.
Tai dažniausia vyksta per
Maskvos įstaigas. Yra sakoma,
kad sovietai yra labai gabūs ir
kieti pirkėjai ir sugeba gauti
geriausia kainą. Gal tai yra ir
tiesa didelių investicijų atveju.
Man teko matyti porą mažų
pavyzdžių ir susidare įspūdis,
kad sovietai gerokai permoka
už gamybines mašinas. Per-
moka, nes perkama iš geriausių
ir didžiausių firmų (taip yra
saugiausiai).

Mažesni objektai neatrodo
svarbūs biurokratams, kurie
operuoja didelėmis sumomis.
Jiems svarbiausia sumažinti
riziką, net ir permokant, nes
patikrinti, ar mašinos parinki-
mas buvo geriausias yra sunku,
o jei mašina gerai neveikia, tai
užsakovo kaltė yra labai aiški.
Be to pirkimo procesas yra iš-
tesijamas, galimybės, kad toks
projektas bus įgyvendinamas
didelės, imonės vietovė dažnai
yra tolima ir nepatogi, tas ir
sudaro pardavėjui priežastis
kelti kainą. Kai Lietuva galės
pati rinktis pramoninius įren-
gimus, išėjvijos pagalba galėtų
būti svarbi.

(Bus daugiau)

GRAŽINS 2 MIL. DOL.

Central Illinois telefonų
bendrovė, aptarnaujanti North-
west Side, Park Ridge ir Des
Plaines, sutiko su Illinois komer-
cijos komisijos reikalavimu
ir įsipareigojo vartotojams
gražinti vieną milijoną dolerių,
o kitą milijoną atskaityti nuo
siunčiamų sąskaitų. Bendrovė
aptarnauja 134,000 vartotojų.

BRAZILIJA

KAZYS KARUŽA

4

Anupras, pravažiudamas ūkininkų laukus, pa-
aiškino, kad vietos ūkininkai darbuojasi ūki laukuose
prie javų sėjos, nuėmimo, ryžių auginimo, kirtimo
cukrinių švendrų, kavos plantacijų, vaisių nuėmimo
ir kitų augalų. Jie uždirda ir iš to daro gerą pra-
gyvenimą. Jie gyvena apylinkėje, bet eina darbininkai
į darbus pėsti, nes neturi susisiekiimo priemonių. Juos
daugiausia veža patys ūkininkai savo automobiliais.
Darbininkams neįmanoma įsigyti automobilio, nes tam
nėra pinigų iš ūdarbio, jo užtenka tik pragyvenimui.
Antra, jų vaikus vietos valdžia vežioja autobusais į
mokyklas. Bendrai Brazilijoje darbininkų gyvenimas
yra sunkus, vargingas ir nepavydėtinas, ypač gyve-
nantiems toli nuo miestų. Bet jie yra patenkinti ir nesiv-
eržia per daug praturėti...

Žiūriu kairėje pusėje pakelėje rudojo ištisi plotai
laukų ir atrodo, kaip slėniuose mažas vikšrynas, kuris,
rudeniui atėjus, nuruduoja. Klausiu, kas čia per
augalai, kur rudojo vis aky užmato.

Čia geltonuoja nunokę dideli ryžių derlingi plo-
tai, kuriuos auginą japonai ūkininkai ir labai vėlai
nuėmą jų derlių. Čia žiemos nėra, nors būna šalčiau,
bet juos laiko, kol galutinai prinoksta ir visai nuru-
duoja. Tuomet juos nuima didelėmis pjaunamomis
mašinomis, o kur neprieina per drėgmę, tai nuima
dalgiais. Japonai ūkininkai gerai žino kada reikia ryžių

derlių nuimti ir jie tam pritaiko tinkamą laiką, nors
ir labai vėlai rudeni šalčiams priartėjus.

Prašau Anuprą sustoti, nes noriu artiau pažvelgti
į ryžių laukus, kuriuos pirmą kartą matau savo gyve-
nime. Padarau keletą nuotraukų su prel. P. Ra-
gažinsku ir kitais keliauninkais. Žiūriu toliau -
žaliuoja, kaip vynuogynai, bet pasirodo, kad tai kavos
plantacijos, vos akys užmato nusitęsios toli apie gerą
kilometrą. Nuofotografuoju ir vėl važiuoju toliau.
Jau pravažiavome apie 150 kilometrų. Vis žvalgausi
į aplinką. Laukai ūkininkų daugiausia aparti, o žemė
vis raudonuoja.

Prel. P. Ragažinskas sako:

Žinote, kad visos Brazilijos teritorijos žemė yra
raudona ir žvyruota. Ji atrodo skurdžiai, bet derlinga
nuo mineralų, kas tinka auginti javus ir kitus augalus.
Bendrai Brazilija turi daug žemės, mineralų turty,
miškų, pramonės centru, kurie ir ir palaiko brazilų
gyvenimą ir plėčia produkciją visoje šalyje. Tik visa
bėda, kad vyriausybė neturi daug kapitalo žemės tur-
tams eksploatuoti. Žinoma, daug sėtimų valstybių
investuoja savo kapitalą į žemės turtus, pramonę,
fabrikus ir už jį pasiima didelius procentus, o lieka
fabrikų savininkams tik trupiniai. Todėl vyriausybė
nenori leisti per toli, nes svetimieji juos išnaudoja ir
turtus sau krauna.

Antra, čia vyriausybeje, fabrikuose vyksta didelė
korupcija. Kas tik prieina prie pinigų, tai visi suk-
čiauja, net ir valdžios aukšti pareigūnai, ir tokiu būdu
skriaudžia valstybę ir alina šalį, kuri negali dėl šios
priežasties išlipti iš skurdo ir didelių skolų. Šiandien
Brazilija yra išskolinusi pasaulio valstybėms apie
100,000 milijonų dolerių. Jei nebūtų vagsyčių ir visi
sąžiningai atliktų savo darbus, tai valstybės ekonomija

sutvirtėtų. Bet brazilai vis tiek tikisi šulaukti
gražesnių ir šviesesnių ekonominių prosvaisčių. Bra-
zilija yra didelė šalis, tokio didumo, kaip Šiaurės
Amerika. Čia reikia sąžiningo valdžios administra-
torių, kurie galėtų šalį išvesti iš didelio skurdo į gerą
ekonominę padėtį.

Matau, kaip prel. P. Ragažinskas sielojasi dėl Bra-
zilijos šalies ir nuosirdžiai pasakoja, ir seku jo įdomų
samprotavimą. Ir mane šiek tiek apsvietė.

Prel. P. Ragažinskas dar pridėjo:

Grįžtu prie žemės ūkio darbų ir derlių nuėmimo.
Brazilijoje labai daug lyja, metuose 130 dienų pila be
sustojimo, vargina ūkininkus. Tas ūkininkus ap-
sunkina, ypatingai kada reikia nuimti derlių. Bra-
zilai ūkininkai labai seka oro pasikeitimus ir tuo
prisiitaiko prie derliaus pasėjimo ir nuėmimo.

Bekalbant apie ūkininkų darbus ir derliaus
nuėmimus, drožiame toliau. Vaziuoju ir žaviuoši: širdį
vilioja tokia graži, pasakiška, nematyta aplinka. Rodos,
sustotum ir besigroždamas čia praleistum kelias
valandas laiko. Bet kur tau. Anupras lekia savo
mažiuku „kariuku“, kaip žirgelis kalnų kalnais ir
zvimbia vis aukštyn ir aukštyn į kalną. Tie kalnai,
kalneliai žali, bet medžių mažai, tik kur ne kur pasi-
rodo mažesniai ar didesniai plotais. Taip daugiau-
sia žaliuoja žolės, krūmai ir kitokie medžiai, tik labai
skirtingi nuo Kalifornijos augmenijos. Palmių tai visur
rasi, bet jos nėra tokios aukštos, kaip Hollywoodė.
Greitkelis vingiuojasi tarpekliuose ir vis kyla aukštyn,
kaip San Bernardino kalnuose, vaziuojant į Big Bear
viršukalnę. Privažiavome gražius kurortinius kalnus,
apstatytus baltai nudažytais vasarnamiais: Vienas
didelis namas pastatytas vidury kelio.

(Bus daugiau)

NEGIRDĖTAS SOLISTAS „DRAUGO“ BANKETE

Jonas Jocys, Lietuvos operos teatro solistas, netikėtai atkeliavo į Chicago. Jis apsisėdęs pas savo draugus Janiną ir Povilą Juodvalkius. Nuoširdžiai pakalbintas, jis sutiko savo bosą balsą parodyti lietuviams „Draugo“ bankete rugsėjo 24 d. Dainuos kartu su mums žinomą solistu Algirdu Brazium, akompanuojant muz. Alvydui Vasaičiui.

„Aplankęs „Draugo“ redakciją buvo paklašinėtas apie savo karjeros kelią, sunkumus, klūptis ir pasiekimus. Kilęs, kaip pasisakė, iš Laukuvos, Tauragės apskritys. Tai tikras žemaitis. Nuo jaunystės jautė palinkimą į dainą ir muziką. Negalėdamas studijuoti Vilniuje, išvyko į Maskvos muzikos ir dainos konservatoriją ir ją baigė su ypatingu pagyrimu. Jam buvo pasiūlytos kelios vietos Rusijoje, Sibire, bet taip pat buvo kviečiamas Lietuvon. Grįžo, debiutavo. Bet savos intrigos neleido jam dainuoti Vilniuje, nes „nebuvo jo balsau etatu“.

Išvyko ir dvidešimt metų dažniau Leningrado operoje įvairių operų įvairiuose vaidmenyse. Bet ir ten dainuodamas neatitrūko nuo lietuviškos dainos ir nuo lietuviškų operos arijų, kurias įsivainavo ge-

riausiu būdu, kad kada nors galėtų savo balsą ir išmokus dalykus parodyti broliams lietuviams. Tai jam ypač padėjo ankstyvesnės studijos pas muzikos mokytoją prof. J. Bieliūną.

Dainavo dažnai ir su dideliu pasisekimu įvairiose Sovietų Sąjungos operose, koncertuose, muzikiniuose pasirodymuose. Ar dainavo ir svetur? Ne. Jo neišleido užsieny dainuoti. Tik vieną kartą dainavo Vengrijoje, kur gavo pirmą premiją, ir kartą Ispanijoje. Tik dabar leido išvykti pasidairyti pasaulyje, aplankyti savo senus draugus, pabuvoti lietuviškoje gyvenvietėje Amerikoje ir parodyti bent saviesiems savo sugebėjimus.

Artimiausias jo pasirodymas kartu su sol. Algirdu Brazium ir muz. A. Vasaičiu bus Martiniuko salėje, „Draugo“ bankete. Čia nebus pilnas koncertas, nes tai yra vakarienis. Bet bus galima susipažinti su lietuviška pajega, kuri žinoma visoje Sovietų Sąjungoje ir Lietuvoje.

Sol. Jonas Jocys dar spalio 13 d. duos koncertą St. Petersburgo lietuviams, o spalio 28 d. dainuos „Ateities“ vakare jaunimo centre. Tada galės jį vėl išgirsti Chicago lietuvių ir pasigėrėti sava lietuviška dainos pajega.

Sol. Jonas Jocys, kuris atliks meninę programą „Draugo“ bankete rugsėjo 24 d. Martiniuko salėje.

pis, kuris tęsėsi iki pereinamųjų metų, buvo pagrindinio pasyvio dvasinės kovos laikotarpis. Keli kunigai susitarė per bažnyčias paskelbti, kad prasidėjo Lietuvos dvasinis atgimimas ir nieks juo nesulaikys. Metus iš jų juokėsi, sakydami, kad fantastai, o po metų pradėjo persekioti. Tada kunigus pradėjo mėti po parapijas. Žmonės irgi pagavo, kad galimas atgimimas prasidėjo. 1968 m. kun. Masiulionis, jėzuitas, sukūrė Lietuvos jaunimo drauge su inteligentiniu jaunimu Eucharistinį bičiulių sąjungą. Tie bičiuliai nusistatė 5 principus: sekmadeniais ir šventadieniais be svarbios priežasties neapleisti šv. Mišų, bent kartą per mėn. eiti išpažinties ir dažnai priimti Šv. komuniją, gerai atlikti savo pareigas namuose ar visuomenėje, padėti artimui, o artimas kiekvienas žmogus be tautinio, rasinio ar religinio skirtumo. Kasdien melstis 1 val. ir apmąstyti Kristaus kančią. Eucharistiniai bičiuliai, rodydami pavyzdį, padarė gražią įtaką.

1972 m. gimsta Kronika. Lietuvoje lietuviškos mokyklos nėra. Yra tik sovietinė ar tarybinė mokykla, dėstoma lietuvių kalba. Ką senoji mokykla sukūrė, šita sugriovė, ypač tikėjimą, dorą ir meilę savo tautai. Vadovėliai buvo versti iš rusų kalbos. Visur pirso rusų kultūrą ir tikėjosi subedievinėti. Buvo gerų mokytojų, kurie nukentėjo už krikščionišką elgesį, bet turėjo vykdyti instrukcijas. Sugaltota leisti Kroniką ir užfiksuoti visas pavardes, kad liktų istorijai. Kai tik pavardės atsidūrė Kronikoje ir per Vatikano radiją pradėjo jas skelbti, iš karto dauguma prisėdo, net ir kagebistai nenorėjo, kad jų pavardės patektų į Kroniką. Taigi Kronika iki šiol eina ir Sovietų S-goje jos nepagavo.

Kronika užfiksavo gal 50% nusikaltimų. Ji neturėjo žmonių, bet turėjo idealistų.

1978 m. susikūrė Katalikų teisėms ginti komitetas. Paašikinta vyskupams, kad jų veiklos jie neperima, bet persekiojama katalikų Bažnyčia gins. Kai nepersiekios, paleis komitetą. Visi juos palaikė. Helsinkio grupė neturėjo užnugario, neturėjo auditorijos.

Kaip atėjo Gorbačiovas? Jį atsikėlė Suslovas Pradžioje visi tikėjo, kad gal Gorbačiovas ką ir padarys, bet po metų netikėjo. Jis bandė prilaikyti girtuoklystę, bet kapituliavo. Pagal Gorbačiova mes labai gerai gyvename, bet norime dar geriau gyventi, tai persitvarkom. Remiantis viešumu galima visus kritikuoti, tik ne partiją ir ne Gorbačiova. Paskelbus glasnost, pirmieji pakilo rusai inteligentai. Nors nedaug, bet rusai turi labai gerų inteligentų. 1987 m. švenčiant 1000 metų krikščionybės 1000 m., pastarieji pareiškė, kad krikščionybė davė Rusijai alfabetą ir kultūrą, ko niekas nedrįso užginčyti. Pakilus rusams, sukilo Kazachstane, Karabache, armėnai, o dabar Pabaltijy.

Birželio 3 d. užkulis gimė Sąjūdžio iniciatyvinė grupė. Jie pasirodė liepos 9 d., kada grįžo deputatai iš Maskvos, kai susirinko 100,000. Dabar kitoks laikotarpis. Kalbėtoju nuomone, jis vadintinas „paliaubomis“. Kai įvyko paliaubos, bolševikai nareštuoja, nevaro tokios baisios propagandos, kai ką tylėdami leido. Sąjūdis eina su Bažnyčia. Jie paskelbė, kad Bažnyčia reikia grąžinti ir juridinio asmens teises, grąžinti vysk. Steponavičių, katedrą ir Šv. Kazimiero bažnyčią. Tai buvo pirmas jų reikalavimas. Ačiū Dievui, kad kard. Sladkevičius yra vyskupų konferencijos pir-

mininkas. Kardinalas pažadėjo palaikyti ir išėjo visa tauta išvien. Svarbu, kad Sąjūdis suprato Bažnyčios reikšmę, o Bažnyčia gyvenamojo momento. Palaikykime visus, kurie kovoja už Lietuvą.

Prieš Lietuvą dabar 2 problemos: atstatyti dorą ir ekologinę tvarką. Jei šitų problemų mes nepajudinsim iš vietos, nei kultūros, nei ekonomijos nebus. Dėl doros kovą prieš narkomaniją, šeimų iširimą, girtuokliavimą ves Bažnyčia, nes ji turi tam ginklų. Žinoma, šitą kovą visi turi palaikyti. Inteligentai, specialistai ir visa tauta turi siekti ekologinės tvarkos. Lietuvoje dabar viskas užteršta: oras, vanduo ir žemė. Jeigu mes to neatstausim, fiziškai pražūsim. Ką mes per tą laiką laimėjom: sugriovė svetimus stabus (Marksiui šiandien jau niekas netiki) ir mes sužinojom, kad iki šiol mes maitino melu. Juk režimas tvirtino, kad į Ameriką išbėgo išnaudotojai, dvarininkai, kapitalistai, fabrikantai, ministrai. Iš Lietuvos į Sibirą deportavo liaudies priešus. Kolchozai tai rojus žemėje. Ir kas gi šiandien tam tikti?

Jeigu nebūtų kovota, tai ir dabar tauta nebekovotų. Taigi kovojame ir iškovosime. Mes žinome vieną tiesą. Jei nieks nemiršta dėl idėjos, miršta idėja, jei nieks nemiršta už tautą, miršta tauta. Lietuva yra vienas didelis skruzdėlynas. Visos skruzdės turi nešti ir skruzdėlyną. Kas Lietuvoje, Lietuvoje, o ką galite, darykite jūs. Tad sukruksime už gražesnę ateitį. Mes nieko nenorime, tik savo tėvynėje laisvės. Laisvė nėra dalinama, ji iškovojama. Po paskaitos publika atsidėjo gausiais plojimais.

Meninėje dalyje Dalila Mackialiėnė, jautriai prabilusi ir publika, su įsijautimu deklamavo B. Brazdžionio, J. Aisčio ir A. Vaicūlaičio patriotines poezijos pynę. Publika plojimais atsidėjo deklamatorėi. Minėjimas baigtas, visiems sugiedant „Lietuva brangi“. Pirm. A. Dūda pravedė minėjimą. Baiginiame žodyje jis padėjo pranešėjui kun. A. Svarinskui ir meninę programą atlikusiai D. Mackialiėnei, pakviestas publika pasivaišinti kava ir pyragaičiais.

Šios šventės minėjime bažnyčioje ir salėje dalyvavo su vėliavomis R. Kalantos bei Palangos kuopų šauliai ir Lietuvos vyčiai. Į minėjimą atsilankė apie 250 žmonių. Po minėjimo Elena ir Jonas Purluliai padarė savo namuose svečiui kun. Svarinskui priėmimą, pasikviėdami ir eilę vietos visuomenės veikėjų. Čia pasivažiūnus, privačiuose pokalbiuose buvo proga atvirai pasidalinti mintimis su Sibiro kankiniu.

Kadangi trys JAV kongresmanai neseniai lankėsi tame lageryje, iš kur pernai išėjo kun. Svarinskas, ir turėjo jie ten su

(Nukelta į 5 psl.)

St. Petersburg, Fla., po kun. A. Svarinsko žodžio klubo salėje. Iš kairės pirmoje eilėje sėdi: kun. V. Dabušis, kun. J. Gasiūnas, kun. A. Svarinskas, kun. V. Zakaras, kun. M. Čyvas, A. Dūda; antroje eilėje: kun. E. Gerulis M. Krasauskas, D. Mackialiėnė, A. Karnienė, A. Karnius, A. Armalis, A. Gudonis ir K. Urbšaitis.

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

KUN. A. SVARINSKO ŽODIS TAUTOS ŠVENTĖS MININT

LB apylinkės valdyba rugsėjo 8 d. suruošė Lietuvių klube Tautos šventės minėjimą. Minėjimas pradėtas rugsėjo 3 d. pamaldomis Šv. Vardo bažnyčioje Gulfporte. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas besilankęs JAV lietuvių kolonijoje kun. Alfonsas Svarinskas, iškalbėjęs sovietiniuose kalėjimuose ir lageryuose 21 metus. Pradžioje sugiedota Lietuvos ir Amerikos himnai. Kun. Vytautas Zakaras sukalbėjo invokaciją. LB apylinkės pirmininkas A. Dūda pažymėjo, kad šiame minėjime skirtingas, nes turime svečią kun. Svarinską iš Lietuvos, tad bus proga išgirsti apie tenykštį gyvenimą bei perspektyvas ateičiai ir pakviė kalbėtoja. Publika atsistojimu pagerbė Sibiro kankinį.

Kun. A. Svarinskas pasveikino visus, pasidžiaugdamas, kad Dievo apvaizda atvedė jį pas mus. Jis ilgama pranešė, kaip aktyvus kovotojas, metė žvilgsnį į įvairius kovos su okupantais epizodus, vaizdžiai tą padėti atpasakodamas. Jis kovą už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę suskirstė į 3 laikotarpius: ginkluotos ir pagrindžio kovos 1944-1955 m.; 1955-1956 metais prasidėda Lietuvos atgimimas ir, tęsiasi iki pereinamųjų metų; nuo pereinamųjų metų vadinamas išėjimas į gatvę (iš pagrindžio į viešumą), neatgimė pernai, bet kova įgavo naujas formas. Ketvirtoji fazė sunkiausia – Lietuvos atstatymas.

Atėję sovietai tuoj paskelbė mobilizaciją ir gaudė vyrus. Menkai apginkluotus siuntė į frontą. Išėjusieji geriausiu atveju grįžo invalidais, o daugumas negrįžo. Smulkiai apibūdino partizaninę veiklą. Rusai skelbė, kad vyrus į miškus išvyti suklaidinta užsienio propaganda. Netiesa. Jei nebūtų buvė

mobilizacijos ir fronto, šito partizaninio judėjimo nebūtų buvė. Jų niekas nesuklaidino, nes buvo gynybinis nuo užpuolejų ir pasipriešinimas blogiui. Daug padėjo ir kunigai, kurie išvėlė į aktyvią kovą. Kovojo visa tauta. Į miestelių aikštes veždavo užmuštus ar pusiau gyvus vyrus ir moteris, kur laikydavo kelias dienas. Kas atpažindavo, tuos suimdavo. Prof. Markulis buvo vienas iš didžiausių išdavikų, per kurį daug partizanų nukentėjo, net gyvi patekdami į rankas. Partizanai prilaikė sovietizaciją, tą griovimo procesą. Kol buvo karas, partizanai valdė provinciją. Kurie ejo su komunistais, bėgo į miestus. Istrebieteliai, vadinami stribus ar skrebais, pasivadino save lietuvišku vardu – liaudies gynėjais. Jiems davė tik ginklus, bet algų nemokėjo. Jie talkino rusams, darė kratas, apiplėšinėjo gyventojus, padėjo išvežti į Sibirą.

Kolchozai įkurti 1948 m., tai vėliau negu planavo, nes kol nepalaužė partizanų judėjimo, toliau negalėjo žengti. Ūkininkams nupjauna šaknis. Visą atima. Turtingesnius išveža į Sibirą. Paskutinė didžiausia deportacija buvo 1948 m. gegužės 22 d. Nuo 1948 iki 1955 m. buvo liūdniausias Lietuvos periodas. Tai buvo visiška nevilis, ekonominis chaosas. Už darbo dieną žmogui mokėjo 500 gramų grūdų.

Mirė Stalinas. Ir viskas pasikeitė. Prasidėjo lagerių paleidimas ir kalinių, kuriems skirta 10 m., paleidimas. 1956 m. Chruščiovas paleido 200,000 politinių kalinių. Labai daug grįžo dar ir lietuvių. Iš lagerių grįžo užsigrūdine, drasūs, linksmi ir pasiryžę toliau kovoti. Tad 1955-1956 metais Lietuvoje buvo atgimimas (ne pernai, bet šis). Jei nebūtų buvė šito atgimimo, nebūtų buvė ir pernykščio. Vos tik galėjo išeiti į gatvę, išėjo šimtai tūkstančių, nes jie kovoje jau seniai paruošti, tik dabar pasirodė viešai. Šitas laikotar-

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMA mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BAČEVIČIUS
BELL BACE REALTORS
INCOME TAX - INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.

Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One stop Real Estate

HELP WANTED

Reikalinga nerūkanti, šiek tiek angliskai kalbanti moteris prižiūrėti 4 m. mergytę ir 6 mėn. berniuką Marquette Parko apyl. Šeimoje. Kreiptis: tel. 776-8063.

„ATTENTION — HIRING!
Government jobs — your area. Many immediate openings without waiting list or tes. \$17,840 — \$69,485. Call 1-602-838-8885. EXT R7765.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIUS PUMPUTIS

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainivimas nemokamai.

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Nuolaidą pensininkams duoda

IEVA ASMYTĖ
Community Realty, MLS
3856 W. 63 St., Chicago
Tel. 581-9180, res. 434-4323
Jos patyrimas (antras dešimtmetis biznyje) jums gali sutaupyti daug klėblumų.

FOR RENT

lėnuojamas pulkus, patogus 6 kamb. butas, pirmame aukšte, apšildytas; vyr. amžiaus žmonėms; Marquette Parko apyl. Kreiptis 778-0154.

ANDERSON FORD
795-7900
6539 W. OGDEN
BERWYN, IL 60402

Pirkdami naujus, arba gerame stovyje vartotus automobilius ir sunkvežimius, apsilankykite Anderson Bros. Ford. RAIMUNDAS (Ray) BARTASŠIUS jums sąžiningai patarnaus ir dėl kainų padės susitarti. Skambinkite šiandien!

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

ATSIMINIMAI. Juozas Urbšys. 166 psl.	\$7.00
AMŽINO ĮŠALC ŽEMĖJE. Sibiran tremtinių atsiminimai. 303 psl.	\$10.00
DIEVAS IR LAISVĖ. Antanas Maceina. 150 psl.	\$5.00
LIETUVOS ISTORIJA. V. Daugirdaitė-Sruogėnė. 526 psl.	\$10.00
LIETUVIŲ KELIAS KRIKŠČIONYBĖN, istorinė apžvalga. Stasys Maziliauskas. 311 psl. ...	\$10.00
APIE DIEVUS IR ŽMONES, lietuvių mitologijos studijos. Algirdas J. Greimas. 360 psl. ...	\$10.00
PO AUKŠTAISIAIS SKLIAUTAIS, poezija. Bernardas Brazdžionis, 191 psl. m.v.	\$12.00
	k.v. \$20.00
KRYŽKELĖS, radijo prakalbos į Lietuvą. 1986-1988 m. Bronys Raila. 480 psl. ...	\$10.00
SAVANORIO DUKTĖ, romanas. Ant. Gailiūšis. 381 psl.	\$9.00
VĒLINĖS, apysaka. Juozas Kralkauskas. 165 psl.	\$10.00
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS NETENKANT, atsiminimai. Edvardas Turauskas. 280 psl.	\$12.00
SEIMINĖ IR PREZIDENTINĖ LIETUVA. Jonas Švoba. 422 psl.	\$10.00
AŠ KVIEČIU JUS, Marija kalba Medjugorje. Red. Kęst. Trimakas. 207 psl.	\$8.00
LIETUVA IR KRIKŠČIONYBĖ. 108 psl.	\$6.00
LIETUVA IR VLIKAS, šaknys, praeitis ir dabartis. Red. A. Rinkūnas. 272 psl.	\$10.00
KAI SAULĖ LIEPĖ, eilėraščiai. Antanas Lipskis. 99 psl.	\$8.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiūsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

**MOLOTOVO-RIBBENTROPO
PAKTO 50 METŲ SUKAKTIES
PROGA**

Po 50 metų paneigimo, Sovietų Sąjunga dabar pripažįsta savo vaidmenį Molotovo-Ribbentropo pakte, kurio pasekoje sovietai gavo visas teises Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, vakarų Lenkijoje ir dalyje Rumunijos. Pabaltijo respublikos buvo jėga įjungtos į Sovietų Sąjungą.

Nuo 1940 metų Sovietai darė viską, kas įmanoma panaikinti laisvą valią Pabaltijo respublikose, metodiškai atimdami žmogaus teises bei kultūrinę, religinę vertybę. Pastanga kolonizuoti etniniais rusais, Sovietai manė, kad jie panaikino nepriklausomybės dvasią, bet jų nustebimui ir nusivylimui, laisvės troškimas gyvuoja ir žydi Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Pasaulis žvelgia su pasididžiumu ir nuostaba kaip pabaltiečiai vėl siekia laisvės ir visų tautinių teisių. Dabar grasinantis Maskvos pasisakymas, siekdamas nušalinti Pabaltijo respublikos, yra totaliai nepriimtinas laisvę gerbiančioms bet kur. Bent tokia Sovietų pastanga represuoti lietuvius, latvius, estus, paneigs visam laikui reikšmę „perestroikos“ ir „glasnost“.

Vardan 8 milijonų mūsų gyventojų, jungiuosi su mūsų piliečiais lietuviais, latviais, estais iš New Yorko, ragindamas mūsų prezidentą ir Amerikos valdžią suteikti be-

sąlyginę paramą, šioms trim respublikoms jų pastangoje pašalinti jų košmarą. Aš pažadu savo pilną paramą šiai pastangai.

Tegyvuojia laisvos Lietuva, Latvija, Estija.
(Sveikinimas perduotas Jūrai Vizbarienei telefonu iš New Yorko burmistro įstaigos)

**A.†A.
ELENA KELIUOTIENĖ
PAKALNYTĖ**

Mirė 1989 m. rugsėjo 16 d., sulaukusi 79 m. amžiaus. Gimė Latvijoje, Rygos mieste. Kilusi iš Radviliškio. Amerikoje išgyveno 40 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukros: Vida Petruilionienė, žentas Eugenijus, jo motina Vlada Petruilionienė; Živilė Jech, žentas Robert, jo duklė Lisa; marti Alma Keliuotienė; anūakai: Indra, Jonas ir Petras; Lietuvoje sūnus Sigitas, marti Janina ir kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Velionė buvo našlė a.a. Alfonso Keliučio ir motina a.a. Rimo Keliučio.

Kūnas pašarvotas trečiadienį, rugsėjo 20 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 21 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukros, sūnus, anūakai ir kiti giminės.
Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

**A.†A.
ARTURAS PLEŠKAITIS**

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje. Mirė 1989 m. rugsėjo 14 d., 4:03 val. ryto, sulaukęs 75 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 37 m. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Ona Saženytė, dukterys: Nijolė, Wanda ir Betty; seserys Ida Lockner su šeima ir Erna Pliskat; dėdė Otto Schiller su šeima Vokietijoje ir teta Wanda Grufas su šeima Australijoje; pusbroliai ir pussešerės bei kiti giminės.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 16 d. Iš koplyčios velionis buvo atlydėtas į Šv. Jurgio parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų buvo nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuliūdę žmona, dukterys, seserys ir kiti giminės.
Laidotuvių direkt. F. Rudminas. Tel. 927-1138.

**A.†A.
Dantų gyd. ONAI DAMIENEI**

mirus, liūdesy likusį vyrą JURGĮ, dukrą ONUTĘ, žentą RENE, anūkes MARYTĘ ir KRISTĄ, svainę MARIJĄ DAMIJONAITYTĘ bei kitus artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

*Marija Polteraitienė
Algis, Danutė, Kristina ir
Tomas Liaugaudai*

Reformatų Bažnyčios kuratoriui

**A.†A.
Skulpt. JOKŪBUI DAGIUI**

Toronte mirus, jo žmonai LOIS, sūnui LEOPOLDUI ir kitiems giminėms Lietuvoje nuoširdžiai užuojautą reiškia

*Lietuvių Ev. Reformatų
Bažnyčios Kolegija JAV-bėse*

**A.†A.
Dantų gyd. ONAI DAMIENEI**

mirus, vyrą inž. JURGĮ, dukterį ONĄ FIELDING ir jos šeima, anūkelės MARIJĄ ir KRISTINĄ, svainę MARIJĄ DAMIJONAITYTĘ visus gimines ir artimuosius širdingai užjaučiame skaudžiose atskirymu valandose.

Tau, miela Kolege, meldžiame šviesos Apvaizdos prieglobstyje.

Lietuvių Dantų Gydytojų sąjunga

**A.†A.
JONAS VILKAS**

Mirė rugsėjo 16 d., sulaukęs 97 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Laukminiškių kaime, Rokiškio apskrityje.

Paliko labai giliai nuliūdusius žmoną Elzbieta Kiaulėnaitę, tris dukteris su žentais: Joaną ir Povilą Zalubas, Marytę ir Jay Gunther, Danutę ir Bruce Malcolm; septynis anūkus: Mark, Eugene ir Lara Zalubas; Laura ir Jeffrey Gunther; Gregory ir Jason Malcolm. Lietuvoje liko sesuo Marijona Kiaulėnienė, dukterėčia Joana Rudinskienė ir sūnėnas Povilas Vilkas su šeimomis.

Priklausė Švento Vardo draugijai, Lietuvos Vyčiams, Panevėžiečių klubui, tėvų Marijonų rėmėjams, Labdarių sąjungos klubui, Lithuanian Chamber of Commerce ir Liet. Namų Savininkų organizacijai.

Kūnas bus pašarvotas antradienį, rugsėjo 19 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 20 d. Iš koplyčios 9:00 val. ryto velionis bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kur įvyks gedulingos pamaldos. Po pamaldų velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, dukterys ir kiti giminės.

**A.†A.
FELIKSAS SEREIČIKAS**

Gyveno Chicagoje. Į Amžinybę iškeliavo š.m. rugsėjo 8 d. 4 val., sulaukęs 96 metų amžiaus. Gimė Čiorno-Padinoje, buvo 1863 metų tremtinių ainis. Amerikoje išgyveno 40 metų. Priklausė: A.L. Susivienijimui, BALFO direktoriui, Šaulių rinkinei, Brighton Parko LB ir Lietuvių Namų savininkų bei Pensininkų draugijoms.

Velionis buvo pašarvotas rugsėjo 10 d. Gaidas-Daimid koplyčioje. Pirmadienį, rugsėjo 11 d. iš Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios po gedulingų pamaldų, buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, 32 bloke.

Nuliūdime liko: sūnus Feliksas-Sigita su šeima, sesuo Grasilija Meiluvienė su vaikais, kitos sesers duklė Viktorija Gruodienė su šeima ir dr. Juozas Kazickas su šeima.

**A.†A.
JUOZAS ŠAKYS**

Gyveno Des Plaines, IL.

Staiga mirė 1989 m. rugsėjo 14 d., sulaukęs 64 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 40 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime duklė Živilė Allan, žentas Dwayne, anūakai Jeffrey, Jason ir Lisa; sūnus Algimantas; Lietuvoje sesuo Bronė Grabienė su šeima ir kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas antradienį, rugsėjo 19 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 20 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines ir palaidotas šalia neseniai mirusios žmonos a.a. Birutės.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę duklė, sūnus, sesuo, anūakai ir kiti giminės.
Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Brangiai ir mylimai

**A.†A.
ELYTEI KELIUOTIENEI**

iškeliavus į nuostabų Amžinybės Pasaulį, dukras VIDUTĘ ir ŽIVILĘ su šeimomis, marčią ALMĄ su šeima ir sūnų SIGITĄ Lietuvoje, nuoširdžiausiai užjaučiame ir liekame giliam liūdesy drauge su Jumis.

Alantų šeima

Mūsų mylimai

**A.†A.
Dr. ONUTEI DAMIENEI**

mirus, jos vyrui inž. JURGIUI, dukrai ONUTEI, žentui dr. RENE, dukraitėms ir visiems giminėms reiškiamo giliai užuojautą ir kartu liūdime.

Skaužiai

Los Angeles

**A.†A.
ALGIRDAS STANČIKAS**

Gyveno Chicagoje, Gage Parko apylinkėje. Mirė 1989 m. rugsėjo 14 d., sulaukęs 68 m. amžiaus. Gimė Rusijoje. Amerikoje išgyveno 32 m. Pasiliko dideliame nuliūdime sesuo Alfreda Vileišienė su vyr. dr. Vilium ir dukterėčia dr. Rita Vileišis.

Kūnas buvo pašarvotas sekmadienį, rugsėjo 17 d. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugsėjo 18 d. Iš koplyčios velionis atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų buvo nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuliūdę sesuo, dukterėčia, svainis.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

**A.†A.
JONUI KULIKAUSKUI**

mirus, reiškiu giliai užuojautą jo žmonai VANDAI, dukterims NIJOLEI ir VIDAI ir jų šeimoms bei artimiesiems.

Dr. K. Pautienis

**GAIDAS-DAIMID
EUDEIKIS**

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

**STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ**

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

Laiškas

**DINGO KONKURSO
NOVELĖ**

Aloyzo Barono novelės konkursas pasibaigė ir laimėtoja S. Tomarienė buvo paskelbta „Draugo“ 1988 m. lapkričio 18 d. numeryje. Gal po poros savaitių po paskelbimo pasiūniau reikalavimą rengėjams, kad gražintų konkurso nelaimėjusių mano novelės „Rožių puokštė“ rankraštį, pasirašytą Žuvėdros slapyvardžiu. Teko ilgokai laukti, kol rankraštį gavau, bet tik 1989 m. sausio mėnesį man buvo atsiųstas siuntinys, bet ne su mano rankraščiu, o Apynelio slapyvardžiu pasirašytu rankraščiu „Sąžinė“. Atrodo, kad konkurso vertinimo komisija ar rengėjai, degindami nelaimėjusių autorių slaptus vokelius, supainiojo adresus. Kiek vėliau gražinau ne savo rankraštį rengėjams, bet ir iki šiol nei jokios žinios, nei mano novelės rankraščio nesulaukiau. Iki šiol mano novelė tebėra pas kurį nors kitą konkurso dalyvį ar dalyvę, nes, jeigu ji būtų gražinta rengėjams, tai jie man jau būtų ją sugražinę. Nemačiau, kad kiti norėtų savintis ne savo rankraštį, todėl prašau mano novelę turinčius asmenis nusiųsti į „Draugą“, o redaktoriui man gražinti dingusį rankraštį. Būsiu už tai labai dėkinga.

Žuvėdra

Lietuviai Floridoje

(Atkelta iš 4 psl.)

kaliniais pokalbius (lietuvių ten dabar nėra), tai kun. Svarinskas iš tų kongresmanų ten atsilankymo gavo filminę kasetę. Visiems norint tą filmą pamatyti, persikelta pas Angelę ir Albina Karnius. Čia per televiziją pagal kasetę visi matė ir išklause keletą ten esamų kalinių nesivaržančius skundus ir prašymus amerikiečių kongresmanams. Kun. Svarinskas ir dar du ten buvę kaliniai, gyv. JAV, turės dar pokalbį su minėtais kongresmanais. Kun. Svarinskas St. Petersburge globojo A. ir A. Karniai.

K. Gmž.

APLINK MUS

x „Draugo“ renginių komitetas rengia „Draugo“ dienašio sukaktį — aštuoniasdešimt laikraščio gyvavimo metams paminėti banketą rugsėjo 24 d., sekmadienį, 4 val. Martinių pokylių salėje. Laukiama svečių iš Lietuvos su giminėmis. Meninę programą atliks sol. Jonas Jocys, Vilniaus teatro operos narys, ir sol. Algirdas Brazis, Chicagos operos solistas. Akompanuos muz. Alvydas Kavonis.

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo laimėjimų bilietų išsiuntinėjimą pravedė B. Jasaitienė, jai talkininkavo A. Valavičius, V. Valavičienė, A. Čepėnas, S. Daulienė, V. Diokas, A. Vadeišienė, E. Majauskienė, K. Majauskas, J. Ivaskauskienė, Z. Adomavičiūtė, M. Marčinkienė, V. Račiūnas, L. Vaičiūnienė, M. Škėmaitė, S. Plepienė, A. Dirgėla ir D. Korzonienė.

x Lietuvių istorijos draugijos susirinkimas bus rugsėjo 25 d., pirmadienį, 2 val. po pietų „Seklyčioje“. J. Masilionis papasakos kelionės po Lietuvą išpuodį. Kviečiami visi.

x Sūklis „malūnas“, šoks „pakeltkoji“ klumpės, žvengs „judberėlis“, trepsės „Atžalyno“ „fr“, „Grandies“ porėlės „Atšalyno“ ir „Grandies tautinių šokių koncerte rugsėjo 23 d., 6:30 v.v. Jaunimo centre. Bilietai gaunami pas Danutę Puodžiūnienę, „Kasoje“ Marguete Parke ir koncerto dieną prie įėjimo.

x Patikslinimas „Draugo“ rugsėjo 14 d. laidoje buvo klaidingai paskelbta pavardė. Prie Aldonos ir dr. Antano Lipskių stalo „Draugo“ bankete sėdės dr. Viktorija Vaitiekaitė-Užnierė (ne Vaitkevičiūtė). Už klaidą renginių komitetas atsiprašo.

x Asta Grigaitė, 15 metų amžiaus, norėtų susirašinėti su savo amžiaus lietuvaite iš Amerikos lietuviškai arba angliškai. Jos adresas: Lithuania, Ukmergės raj., Želvos paštas, Želva.

x Ekskursijoje į Las Vegas rugsėjo 25 d., organizuojamoje Vyr. Lietuvių centro, yra dar viena vieta vyrui. Skambinti 476-2655.

x Ieškoma Sophia Polikauskas, gim. 1914 m. po kokią iš Vokietijos emigravusi į Angliją 1947 m. Persikėlė į Chicago 1961 m. su vyru Vladu ir dukromis Irena ir Vera. Žinančieji apie šią šeimą prašomi rašyti Sophios broliams Jonui arba Stanley Sneideris, 75 Blyth St., Altona 3018, Victoria, Australija, arba skambinti „collect“ Gerard Taylor 813-343-1946.

x Romas Pukštys, Transpak firmos savininkas praneša: kad spalio mėn. išvyksta į Lietuvą. Jis vėl sąžiningai tarpininkaus savo tautiečiams pinigų pervedimo ar palikimo sutvarkymo reikaluose. Transpak, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312-436-7772.

x Lietuvių Moterų Klubų Fed. Chicago skyrė pirmą šio sezono susirinkimą įvyks 8 m. rugsėjo 24 d. 12 val. Jaunimo centre, posėdžių kambaryje. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

x Arvydas Juozaitis, Lietuvos Sąjūdžio tarybos narys, turės pranešimą Seattle, Wash., rugsėjo 18-20 dienomis, iš ten vyks į Los Angeles, kur bus rugsėjo 21-23 dienomis, o rugsėjo 24-25 dienomis darys pranešimą San Francisco, Cal.

x Ses. Margarita ir ses. Loreta po atostogų apsigyveno Ateitininkų namuose 12690 Archer Ave., Lemont, 60459, tel. 257-8508.

x Lietuvių Evangelikų reformatų Bažnyčios JAV sinodas bus rugsėjo 23-24 dienomis bažnyčios patalpose, 5230 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. Šiame sinode, be kitų, dalyvaus ir kun. Povilas Dilys iš Toronto bei kun. Eugenijus Gerulis iš Floridos.

x Dail. Arūno Žilio meno darbų paroda bus rugsėjo 22 d. Chicagos International New Art Forms Exhibition. Dursys į parodą atidaromos 12 val. dienos. Bus paroda atidaryta penktadienį ir šeštadienį 8 val. vak., sekmadienį 12-6 val. p.p. Informaciją galima gauti tel. Lakeside Group 787-6858.

x Illinois Art Council paskyrė 15,200 dolerių paramą lietuvių dainų šventės suruošimui, iš dalies patenkindamas šventės komiteto paruoštą ir per Lithuanian Folks Dance Festivals, Inc., įteiktą prašymą. Dainų šventė įvyks 1990 m. liepos 1 d. Chicagijoje Illinois universiteto paviljone. Dainų šventės komitetui vadovauja Vaclovas Momkus.

x Julija Igaunytė-Puodžiūkaitienė, Waterbury, Conn., praneša „Draugo“ prenumerata, o jo 80 metų sukakties proga pridėjo 80 dol. auką su laišku: „Vis daugiau ir daugiau žinių dienraštyje iš Lietuvos, sukeliančių ir vilties kibirkštelių... Didžiai vertiname Jūsų pastangas ir pasiaukojimą ilgus metus dirbant taip ištvermingai ta nelengvą spaudos darbą, kartu įtraukiant ir gražų talkininkų būrelį. Gyvuokite, Visatos Kūrėjo laiminami ir iš tvermės ir sveikatos!“ J. Puodžiūkaitienė skelbiame garbės prenumeratore, o už gražų laišku ir auką labai dėkojame.

x Pensininkui, kuris norėtų gyventi Floridoje prie vedusiųjų poros, kambarys ir visas išlaikymas veltui. Teirautis tel. 312-376-2695.

x A. a. Robertas Sidabras mirė rugsėjo 9 d. Adelaidėje, Australijoje, sulaukęs 65 m. Buvo didelis sportininkas paskutiniu metu lietuvių sporto klubo narys. Laidotuviams rūpinosi Stasys Urnevičius su šeima.

x Žagarės lietuvių klubo susirinkimas po atostogų įvyks penktadienį, rugsėjo 22 d. 1 v. p.p. Zigi Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave. Nariai prašomi dalyvauti. Yra svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo — vaisės.

x Dr. Vilija Kerelytė praneša, kad nuo šių metų rugsėjo 6 d. ji atidaro antrą kabinetą 6132 So. Kedzie Ave. Kabinetas — veiks trečiadieniais nuo 12 iki 7 val. vak. Skambinti tel. 778-6969 arba 246-4000.

x Lietuvos keliauninkų dėmesiu. Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodrome, įskaitant bilietus į kitus miestus — lėktuvais, traukiniais ar autobusais — skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą „VYTIS“ 718-769-3300.

Šv. Kazimiero seserys rugpjūčio 13 d. minėjo auksinį vienuoliško gyvenimo jubiliejų Šv. Kazimiero vienuolyno koplyčioje. Iš kairės: ses. Doloreta Savakonis, ses. Teresita Miksa, generalinė vyresnioji ses. Marilyn Kuzmickus, ses. Ruth Simonavičius ir ses. Irene Rukas.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ŠV. KAZIMIERO SESERŲ JUBILIEJAUS ŠVENTĖ

Šių metų rugpjūčio 13 d. dešimt Šv. Kazimiero vienuolijos seserų minėjo įžadų jubiliejų centriniame name Chicagijoje. Šešios seserys šventė deimantinę (60 metų) sukaktį, keturios — auksinį jubiliejų. Tos seserys, kurios šventė deimantinį jubiliejų, specialiai buvo pagerbtos visos bendruomenės, vienuolyno

x Alė ir Stasys Briedžiai, Burr Ridge, Ill., gražino laimėjimų šakneles, pridėjo 25 dol. auką ir palinkėjo geros sėkmės minint „Draugo“ aštuoniadesimt metų jubiliejų. Labai dėkojame už auką ir linkeėjimus.

x Albertas Misiūnas, ALT sąjungos, Detroit, Mich., skyrė pirmą šventę, mums rašo: „Nuširdžiai dėkoju Jums už malonias paslaugas Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos, Detroito skyriui informacijoje srityje. Atsidedodami, skyrėms valdybos vardu, siunčiu kilią auką sumoje 25 dol. dienraščio „Draugo“ stiprinimui“. Nuširdaus aciu už auką ir vertinimą spaudos reikšmės lietuviškoje veikloje.

x Rašytojas Juozas Kaributas, Los Angeles, Cal., „Draugo“ bendradarbis, suprasdamas lietuviškos spaudos sunkumus, kartu su savo rankraščiais atsuntė ir 50 dol. auką. Nuširdaus aciu.

x Brolis Brian, MIC, Marianapolis, Thompson, Conn., gražindamas laimėjimų šakneles, atsuntė 50 dol. auką. Labai dėkojame.

x Elena Giedraitis, Michigan City, Ind., Vita Kemežys, Belleville, Ill., A. ir J. Janonis, Downers Grove, Ill., gražino laimėjimų šakneles su 20 dol. auką. Nuširdaus aciu.

x Gražina Denk, Luverne, Mn., gražino laimėjimų šakneles su 32 dol. auką. Nemira Šumskienė, Chicago, Ill., atsuntė 30 dol. Nuširdaus aciu.

x Wanda E. Petkus, Park Ridge, Ill., Paulius Gylys, Olympia, Wash., dažnai „Draugo“ parama didesnėmis aukomis. Gražindami laimėjimų šakneles, kiekvienas pridėjo po 50 dol. čekį. Labai dėkojame.

x Valė Kundrotienė, Pi-geon, Mich., gražino laimėjimų šakneles, pridėjo 15 dol. auką ir nuširdžiai palinkėjo gražiausios ateities „Draugui“ ir visiems jo bendradarbiams. Nuširdaus aciu už viską.

kapeliono kun. Stasio Gaučio ryte atlaikytomis šv. Mišiomis ir pamokslu. Kitose šv. Mišiose, kurių metu įžadus atnaujino 1939 metų klase, buvo garbės svečiai iškilminguose pusrūčiuose ir prisijungė prie seserų bendruomenės pasiūlyti džiaugti praeities prisiminimais.

Dvi seserys iš švenčančių deimantinį jubiliejų į kongregaciją įstojo iš Chicagos arkivyskupijos. Ses. Bernice Bender istojos iš Šv. Kazimiero parapijos Chicago Heights. Ji tarnybą atliko tuomet Chicagos mokyklų, vedamų Šv. Kazimiero seserų, jį imant ir Šv. M. Marijos Gimimo parapijos ir Marijos aukšt. mokykloje. Ses. Bernice 1978-1988 m. buvo vienuolijos archyvo vedėja. Ses. Salomé Chepul istojė į kongregaciją iš Visų Šventųjų parapijos Roselande. Jos darbai buvo šioje

x Žurnl. Jurgis ir Veronika Janušaičiai iš Floridos, telefonu užsisakė keturis bilietus, kitą savaitę atskrenda į Chicago ir dalyvaus „Draugo“ bankete kartu su dukra Ramune ir žentu Benediktu Skvirbliais. J. Janušaitis yra nuolatinis „Draugo“ ir kitos lietuviškos spaudos nepavargstantis energingas bendradarbis.

x Dr. Janina Jakševičienė, Chicago, Ill., kiekvienais metais dalyvauja „Draugo“ bankete. Šiais metais dalyvaus su viešnia iš Lietuvos seserėčia dr. Ina ir seserimi Marija Markulienė. Prie jos stalo sėdės dr. Albina Prunskienė, Birutė Briedienė, dr. Ona ir Adolfas Baliūnai, Kazys Pabedinskas ir Eleonora ir Frank Zapoliai.

Juodojo Kaspino dienos demonstracijos Bostone prie City Hall rugpjūčio 22 d. Nuotr. Rasos S. Miliuskaitės

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

— **Dr. Malanija Kazlas-Kazlauskaitė** šiais metais baigė mediciną ir įsigijo daktaro laipsnį. Studijavo Albany Medical mokykloje. Ji yra Florencijos ir Raimundo Kazlauskų vyresnioji dukra. Naujoji daktarė yra pamėgusi sportą, ji dalyvavo ir lietuvių olimpiadoje Australijoje, kaip New Yorko Atletų klubo narė. Šiuo metu ji atlieka gydytojos praktiką Albany Medical Center Albany, N.Y. Specializuosis New York'e akių, ausų ir gerklių ligoninėje.

— **Petrė ir Vincas Dubauskai**, gyveną Woodhaven, N.Y., rugpjūčio 27 d. paminėjo savo vedybinio gyvenimo 60 metų sukaktį. Ta proga buvo atliktos pamaldos pranciškonų koplyčioje. Paskui surengė gražias vaises artimiesiems ir draugams dukte ir žentas Aldona ir Vytautas Katinais savo namuose, Richmond Hill, N.Y. P. ir V. Dubauskai išaugino tris dukteris — Valentina Grybiene, Aldona Katinienė, Nijolė Šetkienė ir sūnų Algirdą. Turi ir 10 anūkų.

— **Akademinis Seattle sambūris** turės susirinkimą spalio 12 d., ketvirtadienį, 7:30 val. val. Wandas Playo namuose. tas Brizgys. Vargonais grojo ir seserų chorui vadovavo ses. Theresa Papis. Dvi seserys, švenčančios 50 metų vienuolinių įžadų jubiliejų, yra įstojusios iš Chicagos arkivyskupijos. Ses. M. Teresita Miksa yra įstojusi iš Nekalto Prasidejimo parapijos Brighton Parke. Ji daugiausiai mokytojų Marijos aukšt. mokykloje. Ses. Teresita buvo inspektorė Šv. Kazimiero seserų vedamos mokyklose, generalinė tarėja nuo 1974 iki 1978 metų. Dabar yra generalinė tarėja ir motiniško vienuolyno vyresnioji.

Ses. M. Ruth Simonavičius taip pat yra įstojusi į vienuolyną iš Nekalto Prasidejimo parapijos Brighton Parke ir mokė keliose seserų vedamos mokyklose arkivyskupijoje, imant ir Šv. M. Marijos Gimimo parapijos mokyklą. Šiuo metu ji dirba Loretto ligoninėje. Ses. Irene Rukas, kilusi iš Šv. Kazimiero parapijos Gary, IN, mokė Šv. M. Marijos Gimimo par. ir Marijos aukšt. mokykloje ir yra mokyklų direktorės asistentė.

Ses. M. Doloreta Savakonis, gimusi Šv. Kryžiaus parapijoje Mt. Carmel, PA, pasiaukoja dirbdama zakristijone Šv. Kryžiaus ligoninės koplyčioje ir motiniškame name. Iškilmės buvo baigtos jubiliejaus džiaugsmingais pietumis centriniame vienuolijos name, dalyvaujant seserims iš Chicagos apylinkių.

Kiekvienas papasakos savo šeimos istoriją ir pasisakys, kodėl jis domisi ir dirba lietuvišką darbą. Seattle lietuvių visuomenė kviečiama tą dieną atsiminti ir susirinkime dalyvauti.

— **The Young Lithuanian Heritage Culture Club** Pompano Beach, Fla., turės pirmą metinę tradicinių Kalėdų papuošimų dirbimo klase spalio 1 d. 4 val. p.p. Klase yra vieša ir laisvai įeinama. Klubas taip pat nori, kad lietuviai-amerikiečiai geriau tarp savęs susipažintų. Klase kaip tik duos progą nariams ir svečiams vieniems kitus geriau pažinti. Klaseje bus anglų kalba. Norint dalyvauti galima iš anksto gauti informaciją, skambinant Ray ar Candy Raciunas tel. 305-475-0668.

— **Valentinas Malškis**, žymus Lietuvos aktorius, duos „A Madman's Diary“, parašytą Nikolo Gogolio, rugsėjo 22 d., penktadienį, Šv. Kazimiero salėje, Los Angeles, Cal.

— **Aktorė režisierė Nijolė Martinaitytė** spalio 7 d. atvyksta į Omaha, Nebr., atlikti programą rudens vakare, kuri ruošia LB valdyba. Prašomi visi Omahos ir jos apylinkėse gyvenantys lietuviai nepraleisti šios retos progos ir atsilankyti bei paremti valdybos kultūrinę pastangas. Bus įdomi programa, jauki aplinka ir gera nuotaika.

— **Kun. dr. A. Olsauskas**, Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebonas, pravedamas L. Kat. Religinės šalpos vada, kreipėsi į tikinčiuosius regindamas bent išlaikyti praėtų metų surinktą sumą 11,765 dol. L. K. Rel. šalpa išlaiko Lietuvių informacijos centrą, kuris moderniomis priemonėmis tuoj perduoda amerikiečių spaudai ir televizijai paskutines žinias iš kovojančios Lietuvos. Mus vertia prisiminti, kad tai yra viena iš svarbiausių priemonių keliant bolševikinės okupacijos neteisėtumą. Tiesa, kai Pabaltijų vyksta dramatiški persitvarkymai ir neįtikėtini, gerai apgalvoti ėjimai, pasaulinė spauda per specialius korespondentus reklamuoja mūsų tėvynės bylą. Betgi padėčiai nusistovėjus vėl neš ant savo pečių pagrindinę informacijos našta. Jei dėl lėšų stokos buvo priverstas uždaryti skyrių Romoje, neleiskime, kad tas pat atsitiktų su jos atstovybe Washingtone.

KANADOJE

— **Aleksandras Ambrozaitis**, buvęs Aušros Vartų parapijos vargonininkas, mirė, nors paskutiniu metu gyveno Kingstone, Ont. Nuliūdime liko sūnus dr. Kazimieras su žmona Anele ir šeima.

— **A. a. Kazimieras Stankevičius**, gyvenęs Ile Perrot, Que., mirė rugpjūčio 18 d. Palaidotas Šv. Jono kapinėse Mississauga, Ont.

— **A. a. Marija Navakaitė Salčiūnienė**, 84 metų amžiaus, mirė rugpjūčio 20 d. Palaidota iš Šv. Kazimiero bažnyčios Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi brolis ir giminės.

— **Lietuvos kankinių parapijos** bažnyčioje atleidai bus rugsėjo 24 d., sekmadienį, kurių metu pamokslą sakys ir pamaldas laikys kun. Alfonsas Svarinskas, ilgai kentėjęs Sibire.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.